Пролетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!
Proletarjusze wszystkich krajów, łączcie się!
Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

15-ты год Кастрычніцкай рэвалюцыі

ОРГАН ЦВК і СНК БССР
XIII ГОД ВЫДАНЬНЯ
ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА

НЯДЗЕЛЯ
22 МАЯ 1932 г.
№ 112 (3491)

ТЭЛЕФОНЫ:
Адказн. рэдактара 7-69
Адказн. сакратара 4-78
Сэктараў 6-15
Начная рэдакцыя 12-66 (два званка)
Выдавецтва 2-44

УМОВЫ ПАДПІСКІ:
1 месяц 1 руб
3 „ 3 „
6 „ 6 „
Падпіска прымаецца выключна на пошце і лістаносцамі.
Рукапісы не зьвяртаюцца

РЭДАКЦЫЯ І ВЫДАВЕЦТВА
МЕНСК, ПЛЯЦ ВОЛІ, 17.

КОШТ АБ'ЯВЫ: 1 радка нонпарэлі 1 руб.
КОШТ ПУБЛІКАЦЫІ: аб зьгубе 1 дакуманту—2р.

СЕНЬНЯ У НУМАРЫ

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ: За 1,5 мільёнаў тон торфу у чацьвёртым заключным. П. ПАНКЕВІЧ. Задачы культурнай рэвалюцыі ў другой пяцігодцы (2 ст.). Л. САСІМОВІЧ—«Дробязі», якія перарастаюць у прарыў (4 стар.)

Пастанова прэзыдыуму ЦВК СССР аб узнагародзе ордэнам Леніна Сталінградзкага трактарнага заводу і раду работнікаў.

Пастанова ЦВК і СНК БССР пра працоўны ўдзел насельніцтва у дарожным будаўніцтве (1 стар.).

Вывезьці будаўнічы матар'ял. Забясьпечыць выкананьне пляну дарбудаўніцтва. (2 стар.)

Правільная арганізацыя працы вырашае посьпехі сяўбы. За 71.000 тон гародніны (2 стар.).

Новым уздымам творчай актыўнасьці, ушчыльненьнем тэрмінаў сяўбы адказваюць рабочыя саўгасаў, калгасьнікі і аднаасобнікі на пастановы ЦК і СНК (3 стар.).

Пастанова Камісіі Выкананьня аб ходзе сплаву (4 стар.).

За 1,5 мільёна тон торфу у 4-м заключным

З году ў год торф—як паліва, торф—як хімічная сыравіна, торф—як будаўнічы матар'ял набывае ўсё большае значэньне ва ўмовах БССР [illegible]

[illegible] ...—няма чаго. Значная частка нязавербаваных рабочых яшчэ да гэтага часу не зьявіліся на работу.

А з пераходам на брыгадны мэтад работы? Тут становішча ня лепшае. Замест 140 брыгад, намечаных паводле пляну, прыступілі да работы толькі 76. Яшчэ больш абураючы факт паведамляюць нам з торфазаводу «Вольніца», дзе 220 рабочых сядзяць, чакаючы работы. Адміністрацыя «тлумачыць» такое становішча адсутнасьцю «гоначных шляхоў». Ці не гаворыць гэта аб няўменьні і нежаданьні некаторых гаспадарнікаў працаваць на аснове 6 умоў тав. Сталіна.

Пытаньне аб арганізаваным наборы рабочае сілы, аб брыгадным мэтадзе работы—рашаючае на торфараспрацоўках. Аб гэтым павінны памятаць усе партыйныя, савецкія, прафсаюзныя і гаспадарчыя арганізацыі. Гэта трэба ўлічыць у пачатку сэзону.

Трэба ўмела расставіць рабочую сілу, правільна арганізаваць работу ў брыгадзе, з коранем вырваць абязьлічку, безадказнасьць. Трэба прымацаваць начальнікаў агрэгатаў, матарыстаў да машын так, каб яны на справе за іх адказвалі, каб яны змаглі гнаць узьверх крывую выпрацоўкі, паказваючы высокія тэмпы работы.

З коранем трэба вырваць ураўнілаўку ў зарплаце, дзялёжку заработку ў брыгадзе пароўну. Нельга дапускаць, каб рабочы на сьцілцы, у кар'еры, ля канвэеру атрымалі пароўну. Дабіцца абязьлічку—задача неадкладная ва ўмовах работы торфзаводаў. Ннабмежаваная зьдзельшчына, асобыя каэфіцыенты ў зарплаце для кожнай спэ[illegible]

[illegible]

...што з 55 торфамашын заводаў Белторфу за той жа час пушчаны ў эксплёатацыю толькі 34?

Гэта гаворыць аб наяўнасьці сур'ёзнага, недапушчальнага прарыву ва ўмовах гэтага году, ва ўмовах паўтарамільённага заданьня.

Дзе корань гэтых прарываў?

Сталінская ўмова аб арганізаваным наборы рабочае сілы ня выконваецца. З торфазаводу «Чырвоная Беларусь» нам паведамляюць, што 50 проц. рабочае сілы на заводзе не завербаваны па дагаворах, а прыйшлі самацёкам. Такое-ж становішча і на радзе іншых заводаў. Зразумела,—разьлічваць на рабочую сілу, якая прыйшла на торфараспрацоўкі і не замацавана дагавора[illegible]

[illegible] ...каапэрацыя яшчэ ... статковай работы ... па арганізацыі сьвін... ктаў, прыгарадных [illegible]

Ня менш важнае [illegible] кананьні праграмы [illegible] культурна-бытавое [illegible] бочых, поўнаэс абяс[illegible] лём, лазьняй, чырво[illegible] буйнейшых торфа[illegible] Асінторф і «Перша[illegible] шыя рабочыя забяс[illegible] толькі на 60—70 проц. План пабудовы лазьняў выканаваны ўсяго на 40 пр., з клюбамі яшчэ горш.

Барацьба з кулацкім уплывам, з дробна-буржуазнымі настроямі сярод часткі сэзоньнікаў—неадрыўная частка барацьбы за пасьпяховае выкананьне торфапляну.

Узьняцце масавай работы, правільная расстаноўка партыйных і камсамольскіх сіл на ўчастках і заводах, перанясеньне цэнтру цяжару партыйна камсамольскай работы ў кар'еры і брыгады—вось неадкладная задача партыйных і камсамольскіх арганізацый на торфараспрацоўках.

Трэба паставіць работу так, каб партыец і камсамолец у брыгадзе быў сапраўды застрэльшчыкам высокіх тэмпаў торфаздабычы, каб у першую чаргу яны давалі і арганізоўвалі адпор усякім праяўленьням кулацкіх настрояў і рвацкіх тэндэнцый сярод сэзоньнікаў. Нізавое партыйнае зьвяно павінна быць умацавана, і гэтым самым забясьпечана поўнае выкананьне вытворчых заданьняў.

У гэтым годзе адной з галоўнейшых задач зьяўляецца пытаньне якасьці торфу. Пытаньню якасьці трэба аддаць асаблівую ўвагу. Барацьбу за колькаснае выкананьне торфпляну нельга адрываць ад барацьбы за якасьць. Дрэнна высушаны торф—удар па прамысловасьці. Факты леташняй практыкі давялі, што нізкая якасьць торфу б'е і моцна б'е па нашай прамысловасьці. Мы мала аддавалі ўвагі пытаньням сушкі. У пагоні за колькасьцю сушка торфу праходзіла з рук вон дрэнна. Ні для кога не сакрэт, што перабоі ў рабоце Белгрэса, Добрускай папяровай фабрыкі, фабрыкі «Спартак», былі галоўным чынам з-за дрэннай якасьці торфу.

На барацьбу за якасьць трэба ўзьняць кожнага тарфяніка і тарфяніцу. За якасьць торфу — гэта лёзунг, пад якім павінны раз[illegible]

[illegible] ...чыць першую пяцігодку па тарфяной прамысловасьці, з тым, каб ва ўсеўзбраеньні сустрэць 10 мільённую праграму тарфаздабычы другой пяцігодкі, пяцігодкі пабудовы бясклясавага грамадзтва.

Пра працоўны ўдзел насельніцтва ў дарожным будаўніцтве

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР

Ва ўмовах пасьпяховага выкананьня пляну індустрыялізацыі краіны і на гэтай падставе сацыялістычнага перабудаваньня сельскай гаспадаркі выключнае народнагаспадарчае значэньне набывае будаўніцтва добрых дарог.

Вялізарныя задачы ў галіне дарожнага будаўніцтва, ліквідацыя бездарожжа на вёсцы могуць быць вырашаны толькі пры ўмове масавага ўдзелу працоўных сельскіх мясцовасьцяй у дарожным будаўніцтве.

Для пасьпяховага вырашэньня гэтых задач, у адпаведнасьці з пастановай ЦВК і СНК СССР за 28 лістапада 1928 г. «Пра дарожную гаспадарку і аўтамабільную справу ў СССР» (З. З. СССР 1929 г., № 6, арт. 52 і 1931 г., № 15, арт. 147) ЦВК і СНК БССР ПАСТАНАЎЛЯЮЦЬ:

1. Мясцовае насельніцтва, калектыўныя гаспадаркі (сельскагаспадарчыя арцелі, таварыствы), прыватныя прамысловыя і іншыя прадпрыемствы, якія фактычна карыстаюцца адпаведнымі дарогамі, прыцягваюцца, паводле пастаноў раённых выканаўчых камітэтаў, да бясплатнага працоўнага ўдзелу ў новым дарожным будаўніцтве, рамонту дарог і дарожных пабудоў.

2. Пад працоўным удзелам у дарожным будаўніцтве разумеецца абавязковы ўдзел паасобных працаздольных грамадзян штогод на працягу 6 дзён у выкананьні вызначаных работ, намечаных плянамі палепшаньня і пабудаваньня дарог, а таксама і абавязак бясплатна прадастаўляць на 6 дзён у распараджэньне адпаведных дарожных органаў на тэрмін выкананьня гэтых работ рабочую жывёлу (апрача завадзкой), з неабходнымі гужавымі транспартнымі сродкамі і інвэнтаром.

Катэгарычна забараняецца раённым выканаўчым камітэтам прыцягваць працоўнае насельніцтва для ўдзелу ў дарожным будаўніцтве звыш 6 дзён.

3. Непрацоўнае насельніцтва сельскіх мясцовасьцяй і кулацкая частка сялянства прыцягваюцца да ўдзелу ў дарожным будаўніцтве ў той-жа форме, як і працоўнае сялянства, прычым тэрмін удзелу ў дарожным будаўніцтве гэтых катэгорый асоб вызначаецца ў 12 дзён штогод.

4. Сельскае насельніцтва прыцягваецца да працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве на ўсіх дарогах, незалежна ад іх значэньня, у палепшаньні і разьвіцьці якіх яно беспасрэдна зацікаўлена і якія знаходзяцца на адлегласьці ня больш 10 кмлг ад месца іх жыхарства.

Падвозка будаўнічых матар'ялаў можа ўтварацца на адлегласьці ня больш 25 клм. ад месца жыхарства прыцягваемага насельніцтва.

5. Да работ, якія выконваюцца ў парадку працоўнага ўдзелу насельніцтва ў дарожным будаўніцтве, належаць: палепшаньне палатна дарогі, грабарныя работы, будаваньне грэбляў, мастоў, гацяў, пропуск вады, дробныя цясьлярскія работы, загатоўка, вывазка і дастаўка дрэва, каменьняў і іншых дарожна-будаўнічых матар'ялаў.

6. Да працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве ня могуць прыцягвацца:

а) асобы, якім няма 18 гадоў;

б) мужчыны звыш 45 гадоў і жанчыны звыш 40 гадоў;

в) непрацаздольныя асобы;

г) жанчыны на час за 8 тыдняў да радоў і на працягу 8 тыдняў пасьля радоў;

д) жанчыны, што кормяць дзяцей грудзямі;

е) жанчыны, што маюць дзяцей да 8 гадоў, калі няма асобы, якая наглядае за імі;

ж) інваліды працы і вайны;

з) асобы, што знаходзяцца на вайсковай службе ў кадравых часьцях Чырвонае арміі і флёту, войск ДПУ, пагранічных войск і канвойнае варты, а таксама асобы, што знаходзяцца ў пераменным складзе тэрытарыяльных часьцей Чырвонай арміі ў часе адбываньня тэрытарыяльных збораў;

і) асобы, што знаходзяцца на службе ў дзяржаўных, каапэрацыйных і іншых грамадзкіх установах і прадпрыемствах;

к) рабочыя (сталыя, часовыя і сэзонныя) дзяржаўных, каапэрацыйных і іншых грамадзкіх, а таксама прыватных прадпрыемстваў, батракі, якія ня маюць уласнай гаспадаркі ў данай мясцовасьці.

У паасобных выпадках, у залежнасьці ад матар'яльнага становішча, ад стану здароўя і іншых важных прычын, сельскі савет можа адтэрмінаваць або зволіць ад працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве і іншых асоб, не прадугледжаных гэтым пералікам.

7. Кожная асоба прыцягваецца да працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве сельскім саветам, які вызначае месца, час і тую работу, якая павінна быць выканана. Ня могуць прыцягвацца да працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве аднначасова ўсе члены сям'і.

8. Час прыцягненьня сельскага насельніцтва да працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве ўстанаўляецца раённымі выканаўчымі камітэтамі, па ўзгадненьні з адпаведнымі дарожнымі органамі. Раённыя выканаўчыя камітэты павінны ўстанавіць, што на працягу двох месяцаў, калі праводзяцца інтэнсыўныя сельскагаспадарчыя работы (прыблізна ліпень—жнівень) насельніцтва ня можа прыцягвацца да працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве.

9. Сельскім саветам прадастаўляецца права, у выключных выпадках, замяняць для паасобных грамадзян па іх хадайніцтвах, апрача кулакоў і непрацоўнага элемэнту, працоўны ўдзел у дарожным будаўніцтве грашовымі ўзносамі. Нормы замены працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве грашыма вызначаюцца для кожнага раёну Галоўдартрансам разам з НК Фінансаў, а ўнутры раёнаў для паасобных сельсаветаў—раённымі выканаўчымі камітэтамі. Грашовыя сумы ўносяцца тым органам, якія прыцягваюць да выкананьня работ па дарожным будаўніцтве.

Для грамадзян сельскіх мясцовасьцяй, падлягаючых прыцягненьню да працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве, але якія знаходзяцца на адыходных промыслах, непасрэдны іх удзел у дарожным будаўніцтве замяняецца грашовымі ўзносамі па нормах грашовай замены, вызначаных у гэтым артыкуле.

10. Адказнасьць за правільнасьць і своечасовасьць арганізацыі і ўліку дарожных работ, якія праводзяцца ў парадку працоўнага ўдзелу насельніцтва ў дарожным будаўніцтве, забясьпечаньне работ тэхнічным кіраваньнем, будаўнічымі матар'яламі і за рацыянальнае скарыстаньне працоўнага ўдзелу насельніцтва ўскладаецца на раённыя выканаўчыя камітэты і сельскія саветы.

11. Страты насельніцтва, пры выкананьні работ у парадку працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве, ад падзяжу або хваробы жывёлы сплачваюцца ўласьнікам жывёлы натурай або грашыма па рынычным кошце з сродкаў адпаведнага бюджэту.

12. Скаргі на няправільнае правядзеньне мясцовымі саветамі працоўнага ўдзелу насельніцтва падаюцца ў раённы выканаўчы камітэт, які вырашае гэтыя пытаньні канчаткова. Падача скаргі на загады і пастановы мясцовых саветаў ня спыняе выкананьне гэтых загадаў і пастаноў.

13. За няяўку для адбываньня працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве накладаецца адміністрацыйным парадкам штраф у разьмеры да пяціразовага кошту працы, а на кулакоў—да дзесяціразовага кошту працы, якая прыпадае на даную асобу за кожны дзень нявыхаду на работу, прычым у кулакоў забіраецца рабочая жывёла на той час, які яны павінны былі адпрацаваць.

14. Сумы, атрыманыя ад грамадзян замест натуральнага адбываньня працоўнага ўдзелу ў дарожным будаўніцтве (арт. 9), а таксама сумы, спагнаныя за няяўку на работу (арт. 13), скарыстоўваюцца на выкананьне тых работ, якія мелі быць выкананымі праз удзел у дарожным будаўніцтве.

15. Скасаваць пастанову ЦВК і СНК БССР «Пра працоўную дарожную павіннасьць» (З. З. БССР 1931 г., № 21, паст. 164).

16. Прапанаваць Галоўдартрансу БССР не пазьней дэкаднага тэрміну з моманту зацьверджаньня гэтай пастановы выдаць інструкцыю ў разьвіцьцё яе.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР
А. ЧАРВЯКОЎ.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР
М. ГАЛАДЗЕД.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР
М. ГНІЛЯКЕВІЧ.

21 мая 1932 г.
г. Менск.

Узнагарода ордэнам Леніна Сталінградзкага трактарнага заводу і раду работнікаў гэтага заводу

ПАСТАНОВА ПРЭЗЫДЫУМУ ЦВК САЮЗУ ССР

МАСКВА. Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту СССР пастанаўляе:

I.

За аўладаньне праектнай магутнасьцю, перавыкананьне вытворчай праграмы і дасягненьне 150 трактараў у дзень, замест праектнай магутнасьці 144 трактары ў дзень—узнагародзіць СТАЛІНГРАДЗКІ ТРАКТАРНЫ ЗАВОД ІМЯ Ф. Э. ДЗЯРЖЫНСКАГА ОРДЭНАМ ЛЕНІНА.

II.

За асабліва выдатныя заслугі кіраўнікоў і паасобных работнікаў Сталінградзкага трактарнага заводу па аўладаньні праектнай магутнасьцю заводу і перавыкананьні вытворчай праграмы ўзнагародзіць ордэнам Леніна наступных рабочых і кіраўнікоў з адміністрацыйна-тэхнічнага пэрсаналу заводу:

1. ПУДАЛАВА А. Д.—дырэктара заводу—за правільную арганізацыю вытворчасьці і непасрэднае бязупыннае кіраўніцтва барацьбой калектыву заводу за аўладаньне праектнай магутнасьцю заводу і перавыкананьне вытворчай яго праграмы.

2. ТРЭГУБЭНКА К. Е.—сакратара парткому—за арганізацыю рабочых мас вакол пытаньняў вытворчасьці заводу і аўладаньне высокай тэхнікай.

3. ВЯРЖЫНСКАГА Ю. І.—начальніка ліцейнага цэху—за ўмелае кіраўніцтва работай цэху, якое забясьпечыла дасягненьні заводу, уздым прадукцыйнасьці працы і скарачаньне браку ў вытворчасьці.

4. ШЭЙНМАНА І. Б.—начальніка ковальскага цэху—за пасьпяховае кіраўніцтва работай цэху, якое забясьпечыла перавыкананьне вытворчай праграмы заводу.

5. ГРОСА Л. І.—начальніка інструмантальнага цэху—за выдатнае кіраўніцтва работай цэху, якое поўнасьцю забясьпечыла снабжэньне заводу інструмантамі, што раней прывозіліся з-за граніцы.

6. ЧАРНКО Д. В.—намесьніка начальніка мэханічна-зборачнага цэху—за выключную работу, якая забясьпечыла выкананьне цэхам усіх вытворчых заданьняў.

7. АСТРЫНСКАГА Л. М.—ударніка начальніка аддзяленьня халодных штампаў—за ўмелае асваеньне амэрыканскай тэхнікі ў вытворчасьці.

8. ХОНЭЙ Д. Б.—начальніка пружыннага аддзелу, грамадзяніна ПАЗШ—за выключна каштоўную дапамогу па асваеньні заводам амэрыканскай тэхнікі.

9. ДУБІНІНА Н. П.—начальніка фармовачнага аддзелу—за энэргічнае кіраўніцтва работай аддзелу і правільнае правядзеньне гаспадарчага разрахунку, што забясьпечыла перавыкананьне вытворчых плянаў.

10. МУРАВЕНКУ А. Г.—памочніка начальніка фармовачнага аддзелу—за ўмелую арганізацыю тэхнічнага навучаньня маладых рабочых.

11. ПАШАНКА І. Т.—начальніка зям. аддзелу—за рацыяналізатарскія прапановы, якія далі вялікі эканамічны эфэкт, і за ўмелае навучаньне рабочых фармовачнай справе.

12. КУЗЯЕВА П. С.—ударніка, майстра інструмантальнага цэху—за хуткае асваеньне вытворчай тэхнікай і ўзорную ўдарную работу.

13. ЛЕВАНДОЎСКАГА А. М.—старшага майстра вялікага канвэеру — за ўмелую арганізацыю канвэеру і садзейнасьць шпаркаму асваеньню рабочымі амэрыканскай тэхнікі.

14. ФАНДЗЮШЫНА Т. А.—ударніка, рабочага кузьні—за сыстэматычнае перавыкананьне вытворчай праграмы.

15. МАСКОЎЧЭНКА П. П.—ударніка, рабочага кузьні—за сыстэматычнае перавыкананьне вытворчай праграмы.

16. КУБАСАВА І. Н.—ударніка, рабочага кузьні—за сыстэматычнае перавыкананьне вытворчай праграмы.

17. ДОЛАТАВА Ф. А.—ударніка, рабочага кузьні—за сыстэматычнае перавыкананьне вытворчай праграмы.

18. ЧЭЛЫШАВА К. Т.—ударніка, рабочага ліцейнага цэху—за арганізацыю сацыялістычных мэтадаў работы на заводзе і за ўдарную работу у якасьці брыгадзіра-фармоўшчыка.

19. КАЛАШНІКАВА І. А.—ударніка, рабочага ліцейнага цэху—за сыстэматычнае перавыкананьне вытворчай праграмы.

20. БОГАШАВА Ц. М.—ударніка, рабочага мэханічна-зборачнага цэху—за сыстэмытычнае перавыкананьне вытворчай праграмы.

21. РАБІНОВІЧА Я.—ударніка, рабочага мэханічна-зборачнага цэху—за сыстэматычнае перавыкананьне вытворчай праграмы.

22. ВЭВЭРА. К. А.—ударніка рабочага інструмантальнага цэху—за сыстэматычнае перавыкананьне вытворчай праграмы

23. МАКАРОЎСКАГА С. С.—тэхнічнага дырэктара—за выдатную работу па арганізацыі і кіраўніцтве барацьбой заводу за асваеньне праектнай магутнасьці.

24. САТЭЛЯ Э. К.—тэхнічнага дырэктара—за выдатную работу, якая забясьпечыла асваеньне заводам праектнай магутнасьці.

25. МЕЛАМЭДА І. О.—начальніка мэханічна-зборачнага цэху—за ўмелае кіраўніцтва работай цэху, якое забясьпечыла дасягненьні заводу.

26. ВАЛЬТАРА К. Ф.—ударніка, былога начальніка мэханічна-зборачнага цэху—за энэргічную работу па арганізацыі цэху.

27. ПЯТКОЎСКУЮ—ударніцу, памочніцу начальніка другога аддзяленьня—за выдатную ўдарную работу, якая спрыяла выкананьню аддзяленьнем вытворчай праграмы.

28. УРАВУ П. Т.—ударніцу—за сыстэматычнае перавыкананьне вытворчай праграмы.

29. ФІДЗІНУ К. Е.—ударніцу за сыстэматычнае перавыкананьне вытворчай праграмы.

III.

Газэту Сталінградзкага трактарнага заводу «Даеш трактор» за асабліва выдатныя заслугі ў арганізацыі грамадзкай садзейнасьці па аўладаньні магутнасьцю заводу і перавыкананьні ім вытворчай праграмы—узнагародзіць ордэнам Леніна.

IV.

Занесьці на дошку гонару Сталінградзкага трактарнага заводу імя Ф. Э. Дзяржынскага наступных арганізатараў будаўніцтва заводу:

1. ІВАНОВА В. І.—начальніка будаўніцтва; 2. КАГАНА П. С.—галоўнага інжынэра заводу; 3. ГОРСКАГА А. К.—інжынэра; 4. ГЕРАСІМАВА П. С.—інжынэра; 5. ВАТУЛІНА М. П. — рабочага ўдарніка; 6. КАЗЛОВА Н. Т.—рабочага ўдарніка; 7. ЦТАВА Т. І.—рабочага ўдарніка; 8. СУЧКОВА М. І.—арганізатара рабочых мас, сакратара парткому будаўніцтва; 9. БЕРДЗІКАВА М. К.—арганізатара ўдарных брыгад.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР
М. КАЛІНІН.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР
А. ЕНУКІДЗЕ.

ЗАЎВАГА: За асабліва выдатныя заслугі перад Саюзам ССР, праяўленыя ў будаўніцтве Сталінградзкага трактарнага заводу, 8 жніўня 1931 г. былі ўзнагароджаны ордэнам Леніна работнікі гэтага заводу: 1) ІВАНОЎ В. І.—начальнік будаўніцтва; 2) КАГАН П. С.—галоўны інжынэр; 3) ГОРСКІ А. К.—інжынэр; 4) ГЕРАСІМАЎ П. Л.—інжынэр; 5) ВАТУЛІН М. П.—рабочы; 6) КАЗЛОЎ Н. Т.—рабочы; 7) ЦІТАЎ Т. І.—рабочы; 8) СУЧКОЎ М. І.—сакратар парткому; 9) БЕРДЗІКАЎ М. К.—арганізатар ударных брыгад.

ЗА ГРАНІЦАЙ

Рэвалюцыйны рух у Гішпаніі пашыраецца

ПАРЫЖ, 20. Як паведамляюць з Мадрыду, у розных пунктах правінцыі Сэвілья паліцыяй выкрыта вялікая колькасьць бомб. Ва ўсёй правінцыі закрыты анарха-сындыкалісцкія прафсаюзы. Ў Андалузію сьцягваюцца паліцэйскія і жандармскія атрады. У Малазе, дзе працягваецца ўсеагульная забастоўка, ў розных частках гораду кінуты бомбы. У Самозе (правінцыя Фэроль) рабочымі падпалена царква. У правінцыі Сэвілья арыштаваны ўсе найбольш вядомыя кіраўнікі мясцовых прафсаюзаў. У Алікантэ абвешчана ўсеагульная забастоўка салідарнасьці з бастуючымі тэкстыльшчыкамі. Бастуючыя выбілі вокны ў многіх трамваях. Рух па горадзе спынены. У Бехар (правінцыя Самаманха) забаставалі рабочыя будаўнікі, якія патрабуюць павышэньня зарплаты.

Як паведамляе «Журналь» усеагульная забастоўка аўтатранспарту, абвешчаная гаспадарамі ў знак пратэсту супроць павялічэньня падаткаў на бэнзін, ахапіла Мадрыд і большую частку правінцыі. Працуюць толькі паштовыя аўтамабілі. У некаторых правінцыях па дарогах раскіданы цьвікі і павалены дрэвы.

Агенцтва Гавас, спасылаючыся на пацьверджаньне міністэрства ўнутраных спраў, паведамляе аб пабегу 23 палітзьняволеных з турмы Кадзікса.

* * *

ПАРЫЖ. 20. «Юманітэ» паведамляе, што ў Алікантэ рабочыя трамваю, бастуючыя супроць зьніжэньня зарплаты, наперакор заклiку лідэраў жоўтых прафсаюзаў, спынілі трамвайны рух у горадзе сілай. У Малазе паліцыя напала на сход бастуючых трамвайшчыкаў, але атрымаўшы адпор павінна была ўдаліцца.

У Таледо прафсаюзы пад кіраўніцтвам камуністаў абвясьцілі ўсеагульную забастоўку, высунуўшы патрабаваньне працы. У Леффэроле 3000 рабочых абвясьцілі італьянскую забастоўку. Звольнены ўсе рабочыя майстэрняў морскага судабудаўніцтва. Усе магазыны ў горадзе закрыты, прыбылі значныя паліцэйскія падмацаваньні.

* * *

ПАРЫЖ, 20. Як паведамляе агенцтва Гавас, у 25 сяленьнях Сэвільскай правінцыі выбухнула стачка батракоў. У Моран-Дэля Франтэля адбыліся сутычкі бастуючых з жандармэрыяй. Апошняя пачала агонь, прычым забіла аднаго рабочага і шмат раніла

Усеагульная забастоўка ў Грэцыі

АФІНЫ. 20-V. Учора па ўсёй Грэцыі пачалася ўсеагульная забастоўка служачых пошты, тэлеграфу і тэлефону. Частковае абслугоўваньне пошты і тэлеграфу праводзіцца служачымі замежнай кампаніі. Урад выдаў дэкрэт аб ваеннай мабілізацыі бастуючых служачых.

Забастоўка выбухнула ў адзнаку пратэсту супроць зьніжэньня заработку, пры бязупынным росьце цэн на прадукты харчаваньня. Камуністычная партыя Грэцыі склікае сёньня масавыя дэманстрацыі пад лёзунгам: «патрабуем хлеба», «далоў вайну».

Становішча ў Юга-Славіі абвастраецца

БЭРЛІН, 19. Як паведамляе заенскі карэспандэнт «ДЭЙЧЭ АЛЬГЕМЭЙНЭ ЦЭЙТУНГ», становішча ў Юга-Славіі з кожным днём абвастраецца. У краіне штодзённа адбываюцца дэманстрацыі. У БЭГОЙНЕ (Босьнія) паўстаўшыя сяляне падпалілі дзяржаўныя хлебныя склады. У заключэньне карэспандэнт указвае, што ў Банялюке таксама разгромлены дзяржаўныя прадуктовыя склады.

Канфлікт паміж камісіяй Літтона і Манчжурыяй абвастраецца

БЭЙПІН. 20-V. З Харбіну паведамляюць, што старшы сакратар камісіі Лігі нацый зьвярнуўся да начальніка агульнага аддзелу міністэрства замежных спраў Манчжурскага ўраду Акакі з просьбай перадаць манчжурскаму ўраду жаданьне камісіі сустрэцца з генэралам Ма.

Ахакі адказаў: «Манчжурскі ўрад ня лічыць для сябе магчымым наладзіць сустрэчу камісіі з генэралам Ма, разглядаючы Ма, як бандыта і здрадніка. Манчжурскі ўрад прынцыпова ня згодны з тым, каб у часе знаходжаньня камісіі на тэрыторыі Манчжурыі яна сустракалася з генэралам Ма, бо гэта зьявілася-б парушэньнем суверэнных правоў Манчжурскай дзяржавы. Манчжурскі ўрад не бярэ на сябе адказнасьці за бясьпеку паездкі камісіі ў мяцежны раён».

Дагэтуль камісія не атрымала адказу ад манчжурскага ўраду на сваю просьбу. Заява Ахакі разглядаецца «як асабістая». «Харбінское время» паведамляе, што нібы члены камісіі адмовіліся ад намеру сустрэцца з генэралам Ма.

* * *

МУКДЭН. 20. Газэта «Шэнцзіншыбао» паведамляе, што манчжурскі ўрад мяркуе патрабаваць ад камісіі Лігі нацый пакінуць тэрыторыю Манчжурыі паколькі «яе дзейнасьць падвяргае небясьпецы мір і парадак у Манчжурскай дзяржаве».

СССР застаецца на цьвёрдай пазіцыі няўмешваньня

Камісія лорда Літтона ў Харбіне зьвярнулася праз Савецкага генэральнага консула ў Харбіне т. Славуцкага да Савецкага ўраду з просьбай дазволіць групе членаў камісіі праехаць праз Благавешчанск у Сахалян для сустрэчы з генэралам МА. Савецкі ўрад даручыў тав. Славуцкаму адказаць камісіі Лігі нацый, што ўрад не жадае парушаць прынцып няўмешваньня ва ўнутраныя справы Манчжурыі і павінен адхіліць просьбу членаў камісіі Літтона.

Кітайскі друк за аднаўленьне дыплёматычных зносін з СССР

МУКДЭН. 20-5. Газэта «Дагунбао» ад 16 мая у перадавым артыкуле падкрэсьлівае, што «заклік да неадкладнага аднаўленьня дыплёматычных адносін з Савецкай Расіяй ізноў раздаецца з 4 куткоў краіны». Газэта па-ранейшаму настойвае на аднаўленьні зносін з СССР. Газэта высоўвае наступныя 4 пункты ў сувязі з гэтым пытаньнем.

1. З пункту погляду гандлю Кітай нясе вялікія страты з-за адсутнасьці зносін з СССР.

2. З пункту погляду агульнай палітыкі, першым прынцыпам Кітаю зьяўляецца праразьдзеньне разьніцы паміж ворагамі і прыхільнікамі. Калі кітайскі народ яшчэ здольны нечаму навучыцца, дык сучаснае адсутнічаньне адносін паміж Кітаем і СССР павінна спыніцца. Незразумела, чаму Кітай, пастаўлены ў сёнешні дзень твар да твару з небясьпечным ворагам, павінен марудзіць з аднаўленьнем адносін з Расіяй.

3. Адносна баязьні, што Кітай патраціць дображаданыя адносіны іншых нацый у выпадку аднаўленьня адносін з Расіяй, газэта піша, што павінна быць яна ўстаноўлена, што кожная нацыя мае абсалютную свабоду ў выбары сваіх прыхільнікаў. Газэта заяўляе, што правал кітайскай дыплёматыі на працягу апошніх год у значнай ступені абумоўлен замаруджваньнем і адкладніцтвам вырашэньня гэтага пытаньня.

4. Небясьпека таго, што аднаўленыя адносіны ўзмоцняць камуністычную небясьпеку ў Кітаі ні на чым не абгрунтавана, таму, што за апошнія 5 год, калі адсутнічалі адносіны з СССР, актыўнасьць камуністаў ў цэнтральным і паўднёвым Кітаі значна ўзмоцнілася ў параўнаньні з тым, як было раней. У заключэньне газэта піша, што Кітай павінен аднавіць зносіны з Расіяй ужо для таго, каб мець яшчэ аднаго прыхільніка. Газэта піша, што пасьля аднаўленьня зносін, Кітай можа выкарыстаць уплыў Расіі ў барацьбе супроць Японіі. Газэта мяркуе, што Кітай павінен адносіцца да Расіі так сама, як ён адносіцца да іншых дзяржаў, напрыклад, да Англіі і ПАЗШ.

„Афарбоўваюць“

«Лева-буржуазны штоты днёвік «ЛЮМЬЕР» у артыкуле пад загалоўкам «Ганебны выбарны манэўр» піша, што: «НА ПРАЦЯГУ 3-х ДЗЁН ГАРГУЛОВА, ПАВОДЛЕ ЗАГАДУ ТАРДЬЕ, ФАРБАВАЛІ Ў ЧЫРВОНЫ КОЛЕР». (З газэт)

За 71.000 тон гародніны

Правільная арганізацыя працы-- вырашае пасьпехі сяўбы

Узьняць тэмпы выкананьня пляну сяўбы

Паводле зьвестак Сельгасаб'яднаньня Белкаапсаюзу на 15 мая засеяна агародных культур 684,5 га, або 10,4 проц. пляну і палявых культур 1576 га, альбо 12,7 прац. Гэта ў той час, як па пляну патрэбна было засеяць ня менш як 40 проц. усяе пасеўнай плошчы.

Асабліва дрэнна праходзіць сяўба па гародных культурах па Менскіх прыгарадных гаспадарках, дзе плян выкананы толькі на 6,8 проц., па Віцебскім 5,5 Жлобінскім—3,3 проц., Шклоўскім—4,8.

Толькі ў Барысаўскім раёне каапгасы плян па сяўбе гародных культур перавыканалі,—замест 40 проц. пляну засеялі 58 проц. Па ўсіх астатніх раёнах каапгасы ня выканалі пляны і напалову.

Рабочы спажывец чакае ад прыгарадных гаспадарак раньняй гародніны. Між тым, па такіх відах гародніны, як раньняя капуста, раньняя бульба, сталовыя буракі, гуркі, памідоры і цыбулі, прыгарадныя гаспадаркі выканалі пляны засеву зусім ў нязначных процантах. Па БССР плян па засеву раньняй капусты выкананы ўсяго толькі на 9 проц., раньняй бульбы—17,2 пр., па сталовых буракох—23,7 проц., гурках—6,5 проц. памідорах—1,5 проц.

Такім чынам, калі ў бліжэйшыя дні па гэтых культурах прыгарадныя гаспадаркі не даб'юцца рэзкага пералому, дык рабочы спажывец ад прыгарадных гаспадарак не атрымае раньняй гародніны. На ліквідацыю прарыву па засеву раньняй гародніны зараз павінна быць накіравана ўся ўвага партыйных, прафсаюзных арганізацый і ўсяго рабочага калектыву прыгарадных гаспадарак.

Слабое правядзеньне сяўбы па прыгарадных гаспадарках тлумачыцца дрэннай арганізацыяй працы, нячоткай расстаноўкай сіл і сродкаў вытворчасьці на рашаючыя вучасткі сяўбы. У радзе гаспадарак яшчэ і на сёньняшні дзень не арганізаваны вытворчыя брыгады, работа не пераведзена на зьдзельшчыну. У выніку гэтага ў радзе месц уся работа па пасеўкампаніі праводзіцца па старынцы. Праз гэта заўважаецца, што частка рабочых ня імкнецца зрабіць больш, а чакае як бы хутчэй прайшоў працоўны дзень.

Патрабуем ад Сельгасаб'яднаньня і раённых партарганізацый неадкладна праверыць і арганізаваць сяўбу у прыгарадных гаспадарках.

Рабочая грамадзкасьць фабрык і заводаў павінна свае выходныя дні скарыстаць у дапамогу прыгарадным гаспадаркам у правядзеньні сяўбы. Гэта ў значнай ступені паскорыць сканчэньне сяўбы.

У Жлобінскай прыгараднай гаспадарцы сяўба слаба разгорнута

ЖЛОБІН. (Наш кар.). Па Жлобінскай прыгараднай гаспадарцы слаба разгорнута сяўба. Пасеўным плянам бягучага году вызначана засеяць 495 га гародніны, а на 10 мая засеяна толькі 66 га; замест 60 га раньняй бульбы засеяна—2.

У гаспадары не хапае насеньня на 67 га, 10 тон аўсу, 135 тон бульбы і 4 тоны цыбулі, што стварае пагрозу выкананьню пасеўных плянаў.

Па заданьні для прыгараднай гаспадаркі Папаратнянскі сельсавет загатовіў толькі 10 тон бульбы і надалей злачынна зрывае пляны самазагатовак. Загатоўчыя арганізацыі раёну ня выконваюць дырэктыў партыі аб забесьпячэньні гаспадаркі насеньнем. Нарады на водпуск бульбы бюракратычна марынуюцца. Не арганізаваны набор рабочае сілы і па прычыне недахвату цягавай сілы на палі прыгараднай гаспадаркі недавывезена 4.500 вазоў гною.

Раённыя арганізацыі не аказваюць практычнай дапамогі прыгараднай гаспадарцы і пляны сяўбы штодня зрываюцца. РСІ тэрмінова павінна прыняць меры да ліквідацыі прарыву на фронце пасеўнай.

Закрэўскі.

Дамагчыся рашучага пералому ў рабоце экспартных арганізацый*)

На мясцох загатоўчыя арганізацыі ўдзяляюць яшчэ мала ўвагі пытаньням экспарту. Існуючыя пры РВК Экспартныя Нарады праводзяць сваю работу фармальна, а ў большасьці раёнаў зусім не праводзіцца ніякай работы. У шмат якіх раёнах нават не патурбаваліся на працягу 15 месяцаў скліканць хаця-б адну нараду па экспарту. Выехаўшыя ў раёны брыгадзіры для абсьледваньня ходу выкананьня экспартных заданьняў — падкрэсьліваюць поўную бязьдзейнасьць на мясцох Экспартных Нарад. Досыць адзначыць, што з 75 раёнаў толькі 30—32 раёны прыслалі пратаколы аб праведзеных імі нарадах, астатнія і гэтага не прарабілі.

Трэба з усёй рашучасьцю паставіць пытаньне аб стварэньні раённых упаўнаважаных па экспарту, — бо Экспартныя Нарады зусім не апраўдалі сябе і ня толькі не дапамаглі выяўленьню экспартных рэсурсаў, стварэньню пералому ў галіне экспарту, але часткова перашкаджалі рабоце. І калі ў Глуску, Бярэзіне, Лоеве і інш. паставілі пытаньне перад старшынямі Экспартных Нарад аб неабходнасьці скліканьня іх, дык яны пад прадлогам, занятасьці «больш важнымі справамі» ўхіляліся і не ўдзялялі належнай увагі экспарту.

Май месяц зьяўляецца асноўным і рашаючым па загатоўцы вельмі каштоўных відаў веснавых грыбоў (смарчкі і страчкі), якія маюць экспартнае значэньне, а між тым, пытаньне аб узмацненьні загатовак смарчкоў і страчкоў, зусім ня цікавіла старшынь Экспартных Нарад. «Гэта дробязь, і аб гэтым гаварыць ня варта, работа для дзяцей...».

Само па сабе зразумела, што пры такіх умовах загатоўчыя арганізацыі, ня маючыя над сабой ніякага кантролю ў адносінах экспарту, праводзяць свае загатоўкі для экспарту вяла, без мабілізацыі грамадзкай думкі.

Стварэньне інстытуту райупаўнаважаных па экспарту, хаця-б і не ва ўсіх раёнах, але ў асноўных экспартных, —бязумоўна дасьць моцны штуршок разьвіцьцю экспарту, і асабліва ў часьці ад шуканьня новых відаў экспарту, выяўленьня ўсіх магчымасьцяй у данай галіне. Л. МАНІН.

*) У парадку пастаноўкі пытаньня.

Вінавайцаў—да адказнасьці

Прыгарадная гаспадарка Лепельскага Гарспажыўтаварыства паводле пляну павінна была засадзіць 2 га веснавой раньняй капусты. Гарспажыўтаварыства закупіла ў насенводканторы насеньня раньняй капусты, 400 грам на суму 28 р. 32 к. Насеньне было засеяна, але калі вырасла расада, дык аказалася, што расьце не раньняя капуста, а ня то рэпа, ня то бручка.

Плян веснавой засадкі раньняй капусты па Лепельскім Гарспажыўтаварыстве сарваны. Гэтакі-ж лёс напаткаў і іншыя калгасы. Лепельшчыны. Калгасы «Новы Будаўнік» закупіў у Насенводканторы сядомага насеньня раньняй капусты 1 кгр., калгас «Борец Свободы»—1 кгр. Калгас «Чырвоны Лепель» закупіў 800 гр. і рад іншых. Ува ўсіх таксама замест капусты ўзышла зусім іншая культура.

НК РСІ БССР павінна неадкладна высьвятліць канкрэтных вінавайцаў і прыцягнуць іх да адказнасьці.

Рабочая брыгада заводу імя Варашылава:

Верыцкі і Пінхасік.

Гаспадарка ЗРК шоўкавай фабрыкі—у авангардзе перадавых

МАГІЛЕЎ. Прыгародная гаспадарка ЗРК шоўкавай фабрыкі выйшла на палявыя работы ў поўнай гатоўнасьці. Першыя дні работы паказваюць, што гаспадарка з ускладзенымі на яе задачамі поўнасьцю справіцца, і плян сяўбы будзе выкананы датэрмінова.

Перамогі ў сваячасовым і якасным правядзеньні сяўбы гарантуюць: правільная арганізацыя вытворчых брыгад, якія ўзброены штодзённым вытворчым заданьнем, добра захаваная цягавая сіла, поўнае забесьпячэньне насеньнем гаспадаркі.

Рабочая сіла ў гаспадарцы разьбіта на 4 вытворчыя брыгады: паляводчая, садова-гародная, парнікаводная і жывёлагадоўчая.

У першых радох па выкананьні сваіх заданьняў ідзе парнікаводная брыгада. Асобныя брыгадзіры на аснове разгорнутага спаборніцтва і ўдарніцтва значна перавыконваюць свае нормы і гэтым самым на сёньняшні дзень дабіліся раду посьпехаў у сваёй рабоце. Плянавыя заданьні па закладцы парніковых рам у 500 шт. перавыкананы. Закладзена 652 рамы, з якіх для раньняй гародніны 320. Разгортваецца далейшая работа з тым, каб давесьці колькасьць парніковых рам да 900 шт.

У сувязі з вільготнасьцю глебы да 10 мая ішла падрыхтоўка да засеву. Яравы клін амаль поўнасьцю ўзьняты і ўжо засеяна: 2 га раньняй капусты, 2 га раньняй морквы і 7 га позьняй капусты. Зараз у сувязі з ўстанавіўшымся добрым надвор'ем разгарнулася масавая сяўба астатніх культур.

Па пляне гаспадарка ЗРК павінна засеяць 84 га кармавых культур, 50,5 га гародніны, пасадзіць 10 га ягадніку. У параўнаньні з мінулым годам яравы клін павялічваецца на 90 проц. Уся плошча поўнасьцю забясьпечана неабходным насеньнем, сельгасмашынамі, інвэнтаром і конскай цягавай сілай.

Разам з пэўнымі дасягненьнямі, якія мае гаспадарка трэба адзначыць як недахоп слаба разгорнутую культмасавую работу. Ня ўсе рабочыя ахоплены сацспаборніцтвам і ўдарніцтвам.

Неадкладна ліквідаваўшы недахопы, якія маюцца, яшчэ вышэй ўзьняўшы сьцяг спаборніцтва і ўдарніцтва, гаспадарка ЗРК шоўкавай, пад кіраўніцтвам партячэйкі і рабачкому з посьпехам закончыць 3-ю бальшавіцкую сяўбу.

Брыгада друку А. НЁМАНСКІ, М. АЛАН і ГЛУШЫНСКІ.

Дэмострацыя рабочых першага мая у Хэмніцы (Нямеччына).

„З богам і мячом“

З пад пяра маладога беларускага вайсковага пісьменьніка Пятра Буйвалінскага апошнімі днямі вышла ў сьвет невялікая па аб'ёме, але цэнная па зьмесьце брашура, пад назвай: «З богам і мячом». Брашура выдана Дзяржаўным Выдавецтвам Беларусі (сэктарам вайсковай літаратуры) у ліку 5.000 экзэмпляраў.

Мэта, якую паставіў перад сабою аўтар брашуры, дасягнута. Коратка і выразна адлюстраваны перад чытачом найбольш яскравыя факты «духоўнага» абману, адбіты характарныя вехі спрыту духавенства паасобных клераў і сэктаў. Аўтар яшчэ раз напомніў, як чорная зграя лгуноў і абдурманьнікаў працоўнага грамадзтва праз увесь час свайго існаваньня наносіла і наносіць нязьмерную шкоду працоўным усяго сьвету і дае параду як з гэтым злом змагацца.

Асабліва-ж выпячана шкодная дзейнасьць духавенства сярод войска ў капіталістычных краёх.

Узброеныя капіталістычнымі ўрадамі працоўныя масы, прыгнечаны камандваньнем свайго заклятага класавага ворага — буржуазнага афіцэрства; пад пагрозай суровай военнай дысцыпліны, пад апекай чорнасутаннай зграі — духавенства, яны пазбаўлены магчымасьці бачыць праўду. Перад імі стаіць цяжкая задача разарваць путы рэлігійнага дурману, зьняць з сябе апеку чорных варнаў і накіраваўшы даную ім зброю супроць сваіх адвечных прыгоньнікаў пачаць жыць па-новаму, па-бальшавіцку.

Апрача таго, кожнаму вядома, што сярод некаторай часткі нашага галоўным чынам, вясковага насельніцтва да сёньняшняга дню яшчэ ня зжыты рэлігійны чад.

Каб разьбіць рэшткі гэтых уплываў чорнасоценнага духавенства ўсіх масьцей і колераў, каб выявіць сапраўдны твар яго жыцьця, яго хлусьні, каб дапамагчы працоўным дакладней разьбірацца ў «сьвятасьці» бога і яго «духоўных айцоў», праца Буйвалінскага дае шмат цікавага і карыснага матар'ялу.

З брашурай неабходна назнаёміцца кожнаму. Як надзвычайна цэнны і ўмела падабраны матар'ял, яна павінна быць выкарыстана пры ўсякага роду групавых чытках, пры антырэлігійных лекцыях, пры выступленьнях прамоўцаў па «бязбожніцкім пытаньням» у часе гутарак пра рэлігію.

Брашура лёгкая для чыткі кожнаму, нават малапісьменнаму чытачу, што таксама зьяўляецца яе плюсам.

З недахопаў трэба адзначыць: мясцамі няўдалыя беларускія выразы, як «боскай лухтай, начальніцтва, ума цуюць моц, інхыя», і недапушчаючы на грубы карэктарскі недагляд, як «надалей» замест «надай», Узадзіміп—Уладзімер, бацішкі — бацюшкі, зады—загады, канфэнцыі — канфэрэнцыі, ахтыўната — актыўната, імкуцца—імкнуцца» і шмат іншых, але ўсё гэта ніколькі не ўмаляе вартасьці брашуры, бо ня форма ў ёй галоўнае, а зьмест, які зьяўляецца каштоўным укладам у бязбожніцкі скарб.

Раім падбаць Дзяржвыдавецтву, каб брашура тав. Буйвалінскага была даведзена да масавага чытача, як да чырвонаармейца, так і да рабочага, калгасьніка, саўгасьніка і аднаасобніка. Кожны жыхар Савецкага саюзу мусіць азнаёміцца са вьместам брашуры «З богам і мячом», а для гэтага пажадана, каб брашура была перакладзена і выдана на мовах усіх нацыянальнасьцяй Савецкага Саюзу, а таксама яе трэба перакласьці на галоўнейшыя эўрапэйскія мовы. Н. Б.

ВЫВЕЗЬЦІ БУДАЎНІЧЫ МАТАР'ЯЛ ЗАБЯСЬПЕЧЫЦЬ ВЫКАНАНЬНЕ ПЛЯНУ ДАРБУДАЎНІЦТВА

Узьняць тэмпы вывазкі дарбудматар'ялаў

У канцы красавіка месяца пры ЦК КП(б)Б адбылася спэцыяльная ўсебеларуская партыйная нарада па дарожным будаўніцтве, якая вызначыла асноўныя мерапрыемствы, якія павінны зрабіць перапом у далейшай рабоце.

Якое-ж становішча зараз мы маем з выкананьнем пляну па дарожным будаўніцтве, у прыватнасьці ў пятым вучастку?

На 10 мая вывазка камня выканана ўсяго на 32 проц., разьбіўка шчэбня на 12 проц. будматар'ялаў вывезена на 26 проц., пяску на 52 проц., па шаш ках 10 проц. і земляныя работы выкананы на 15 проц.

Ня гледзячы на тое, што 5 вучастак амаль поўнасьцю забясьпечан патрэбнай колькасьцю рабсілы, вялікім тормазам у рабоце вучастку зьяўляецца недахват асноўнага дарбудматар'ялу. Адсюль перад раённымі арганізацыямі, Дарбудам і партыйнаю арганізацыяй вучастку паўстае задача—усямерна ўзмацніць тэмпы вывазкі матар'ялаў. Трэба адзначыць, што на вучастку да апошняга часу ня створана ніводнай гаспадарча-разьліковай брыгады, нават ня ўсе рабочыя ахоплены зьдзельшчынай. Так, напрыклад, машыністы і памочнікі на камнедрабілках, працуюць падзённа, што бязумоўна адбіваецца на эфэктыўнасьці работы камнедрабілак.

З 6 камнедрабілак, якія павінны згодна пляну працаваць у дзьве зьмены, працуе толькі 2, а астатнія 4 камнедрабілкі працуюць у адну зьмену, бо яны не забясьпечаны, — як гэта тлумачыць кіраўніцтва дарвучастку,— рабсілай. Вялікім тормазам у працы зьяўляецца тое, што на вучастак прыбываюць запасныя часткі для камнедрабілак у выглядзе паўфабрыкатаў, якія прыходзіцца зноў накіраваць у Менск, для абточкі, а гэта ў сваю чаргу выклікае частыя прастоі камнедрабілак. Аддзел мэханізацыі ніякіх захадаў ня прымае каб гэтыя недахопы зьнішчыць.

Культбытавыя ўмовы таксама не пастаўлены на належную вышыню ня гледзячы на тое, што вучастак добра забясьпечаны харчамі, але абеды прыгатаўляюцца з рук вон дрэнна. Даррабкоп бязьдзейнічае, ня прымае ніякіх захадаў для палепшаньня абслугоўваньня рабочых.

Адсутнасьць культработы сорыяе таму, што ў радзе вучасткаў заўважаецца п'янства (дзесятнікі Філімонаў, Цывікоў і інш.). работа партыйных арганізацый адчуваецца слаба, яны яшчэ не перабудавалі сваю работу ў напрамку поўнага ажыцьцяўленьня 6 умоў тав. Сталіна. Расстаноўка партыйных сіл на вучастку праведзена дрэнна. Ёсьць рад адказных вучасткаў работы, на якіх няма ніводнага камуніста. Партыйныя групы яшчэ не сталі дзейным цэнтрам штодзённай масавай работы. Усё гэта бязумоўна адбіваецца на рабоце вучастку.

Барацьба за выкананьне пляну дарожнага будаўніцтва на аснове поўнай рэалізацыі 6 указаньняў тав. Сталіна зьяўляецца важнейшай задачай партыйнай і прафэсыянальнай арганізацый вучастку. Ад таго наколькі яны ажыцьцявяць указаньні правадыра будзе залежыць пасьпяховае выкананьне пляну па дарожным будаўніцтве, на вучастку.

М-кі.

Рудзенскі с-с. ня выконвае заданьне па вывазцы камню і гравію

Рудзенскі сельсавет слаба выконвае работу па дарожным будаўніцтве, асабліва па вывазцы камню і гравію. Заданьне па вывазцы сельсавет выканаў усяго на 45 проц. Старшыня сельсавету тав. Пыж ня думае ўзмацніць гэту работу.

Рудзенская партячэйка таксама гэтым пытаньнем не займаецца. Наогул дарожнае будаўніцтва выпала з поля яе дзейнасьці. Такімі адносінамі да важнейшай справы дарожнага будаўніцтва, як з боку сельсавету, так і партячэйкі вывазка камня і гравію пастаўлена пад пагрозу зрыву.

Так далей працягвацца не павінна. Партячэйка і сельсавет павінны раз-жа ўзьняць работу па вывазцы, поўнасьцю выканаць свае заданьні.

Я. Жаро...

Дарожнаму будаўніцтву—належную ўвагу

У Клічаўскім раёне дарожнаму будаўніцтву не надана належная ўвага. Месячнік дапамогі дарожнаму будаўніцтву раённымі арганізацыямі не пастаўлены ў цэнтр увагі. Зусім кепска стаіць справа з вывазкай каменьня і лесаматар'ялаў на месца пабудовы дарог.

Да будаўніцтва мастоў не прыступлена. Так, у вёсцы Старыя Максімавічы, Нова-Максімавіцкага сельсавету паламаны мост, тут-жа пры ім ляжаць усе будматар'ялы, але будаўніцтва яго яшчэ не распачата. Аўтадору і Клічаўская райарганізацыя Аўтадору ў справе пабудовы ніякай працы не вядзе. Лёзунг ... неньня ўсіх сяброў прафсаюзаў ... чых саўгасаў і калгасьнікаў ... і серадняКоў ў Аўтадор, не ... лены ў цэнтр увагі насельніцтва.

Неадкладна прыступіць да ... цыі прарываў у дарожным будаўніцтве раёну,—вось баявая задача ... чаўскага РВК і сельсавету.

Рубаш...

Што паказаў першы месяц сплаву

БАРЫСАЎ. (Наш кар.). У сплаўную кампанію гэтага году па Бярэзіне і па Бярэзінскай сыстэме Барысаўскі вучастак Днярпо-Бярэзінскай сплаўной канторы павінен сплавіць 375.300 кбм. дзелавой драўніны і 104.350 раўмэтраў дроў.

Зараз, пасьля першага месяца сплаву, асабліва яскрава бачны тыя недахопы, якія маюцца на сплаве.

У гэтым сэзоне вучастку патрабуюцца 1880 сплаўшчыкаў, на сёньняшні дзень сплаўшчыкаў ёсьць 1078 чал. і 444 чорнарабочых. Не хапае яшчэ да патрэбнай колькасьці звыш 300 сплаўшчыкаў.

Прычыны недахопу сплаўшчыкаў крыюцца імена ў зусім нездавальняюча пастаўленай вярбоўцы і ў не пастаўленым яшчэ на належную вышыню забесьпячэньні іх прадуктамі харчаваньня і прамтаварамі.

Для забесьпячэньня сплаўшчыкаў прадуктамі, прамтаварамі і грамадзкім харчаваньнем было вызначана адчыніць 13 крам у розных пунктах сплаву. Таксама намечана адчыніць 2 сталоўкі для абслугоўваньня сплаўшчыкаў грамадзкім харчаваньнем.

Аднак, з-за злачынна непаваротлівай работы лесарабкопу, які ўвесь час займаўся «очковтирательством», запэўніваючы, што крамы і сталоўкі будуць адкрыты ў тэрмін, яшчэ ніводная сталоўка на сёньняшні дзень не адкрыта і з патрэбных 13-ці крам адкрыта 12. Не забясьпечаны вучастак спэцвопраткай. Замест патрэбных 1500 пар абутку зараз маецца толькі 920 пар. Лесбел, які павінен забясьпечыць вучастак спэцвопраткай, недапушчальна марудзіць з дастаўкай яе на месца, што ў сваю чаргу стварае востры недахоп спэцвопраткі ў сплаўных вучастках.

Гэта пытаньне патрэбна як мага хутчэй вырашыць. Патрэбна рашуча пакончыць з цяганінай і бюракратызмам у снабжэнцкім апараце Лесбелу. Нельга дапусьціць такога становішча, калі з-за нядбайнасьці паасобных працаўнікоў ствараліся труднасьці на сплаве.

Да апошняга часу не наладжана таксама сталае культабслугоўваньне сплаўшчыкаў, якое зьяўляецца аднэй з асноўных умоў замацаваньня за сплавам рабочай сілы. Адкрыты на сёньняшні дзень ўсяго 2 хаты—адпачывальні і 2 культбазы ў Сенічах і Сутоках.

Аднак, гэтыя хаты і культбазы не вядуць амаль ніякай культурна-выхаваўчай работы сярод сплаўшчыкаў. Культбазы не забясьпечаны сродкамі культработы: няма літаратуры, кіно, радыё, шахматаў, шашак і іншых сродкаў для культурнага адпачынку сплаўшчыкаў.

Партыйная, прафсаюзная і камсамольская работа на сплаве амаль поўнасьцю адсутнічае. З 1500 рабочых ёсьць толькі 4 члены партыі і 1 кандыдат. Камсамольцаў на сплаве няма зусім.

Пастанова ЦК КП(б)Б аб мабілізацыі камсамольцаў і членаў партыі на сплаў—не рэалізаваны. РК ЛКСМ ... водная камсамольца на сплаў ... слаў.

Партыйная і камсамольская арганізацыі абавязаны ўзмацніць партыйную праслойку на сплаве, шляхам мабілізацыі лепшых камуністаў і камсамольцаў на непасрэдную работу ... сплаве.

Патрэбна дабіцца ўцягненьня ў рады партыі і камсамолу лепшых ударнікаў сплаўшчыкаў—змагароў за выкананьне сплаўпляну. Існуючае становішча абавязвае раённыя арганізацыі наладзіць канкрэтную дапамогу апаратцыйнае кіраўніцтва сплавам.

Патрэбна зараз-жа скончыць ... насьцю вярбоўку рабочай сілы з тым, каб ужо зараз 100 проц. патрэбнай колькасьці рабочай сілы былі на сплаве. Зараз-жа зьвярнуць увагу на арганізацыю работы на сплаве, дабіцца адкрыцьця крам і сталовак, арганізаваць здаровы, культурны адпачынак сплаўшчыкаў, наладзіць бесьперабойнае забесьпячэньне іх прадуктамі грамадзкім харчаваньнем.

Усё гэта—неадкладныя баявыя задачы, за хутчэйшую рэалізацыю якіх павінна ўзяцца кіраўніцтва сплаўканторы.

С.

23 га мая а 7 гадзіне ўвеч. у доме вучоных
адбудзецца
ЗЬЛЁТ НАВУКОВЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ,
прысьвечаны ўсебеларускай канфэрэнцыі па складаньню 2-й пяцігодкі навукова-дасьледчай работы.

Задачы культурнай рэвалюцыі ў другой пяцігодцы

П. Панкевіч

XVII Усесаюзная партыйная канфэрэнцыя адзначае, што «асноўнай палітычнай задачай другой пяцігодкі зьяўляецца канчатковая ліквідацыя капіталістычных элемэнтаў і клясаў наогул, поўнае зьнішчэньне прычын, параджаючых клясавыя адрозьніваньні і эксплёатацыю, і зьнішчэньне (преодоление) перажыткаў капіталізму ў эканоміцы і сьвядомасьці людзей, пераўварэньне ўсяго працоўнага насельніцтва краіны ў сьвядомых і актыўных будаўнікоў бясклясавага сацыялістычнага грамадзтва».

Зьнішчэньне перажыткаў капіталізму ў сьвядомасьці людзей на працягу другой пяцігодкі будзе праходзіць у працэсе клясавай барацьбы «на аснове давядзеньня да канца палітыкі бальшавіцкага разгорнутага наступу... супроць усіх буржуазных капіталістычных элемэнтаў». «Сама рабочая кляса ў працэсе гэтай барацьбы і сацыялістычнай будоўлі перавыхоўваецца, вылучаючы са свайго асяродзьдзя ўсё больш актыўных і сьвядомых будаўнікоў сацыялізму, загартоўваючы сябе ў барацьбе з капіталістычнымі элемэнтамі і ў барацьбе за пераманьне буржуазных і дробна-буржуазных настрояў як у сваім асяродзьдзі, гэтак і ва ўсёй масе працоўных». Уся працоўная маса вёскі, будучы ахоплена сацыялістычнай перабудовай гаспадаркі на базе калектывізму і высокай машыннай тэхнікі ў працэсе жорсткай барацьбы з рэшткамі капіталізму пад кіраўніцтвам камуніст. партыі, таксама будзе ператварацца ў сьвядомых і актыўных будаўнікоў сацыялізму. Так будзе разгортвацца працэс камуністычнага выхаваньня працоўных мас у другую пяцігодку.

Якія асноўныя задачы культурнай рэвалюцыі стаяць у другую пяцігодку?

Мы павінны шырока разьвіць тэхнічную прапаганду. XVII партканфэрэнцыя паставіла з усёй паўнатой і выразнасьцю праблему тэхнічнай рэканструкцыі народнай гаспадаркі. Правадыр нашай партыі тав. Сталін правільна адзначае, што на сучасным этапе «тэхніка рашае ўсё» і што масы павінны аўладаць тэхнікай. Барацьба за аўладаньне тэхнікай і зьяўляецца аднэй з важнейшых задач сучаснага пэрыяду будаўніцтва сацыялізму. Для зьнішчэньня культурна-тэхнічнай адсталасьці нашай краіны трэба арганізаваць паходы мільёнаў за падвышэньне тэхнічных ведаў і агульнага культурнага ўзроўню, трэба ліквідаваць на гэтай аснове агульную і тэхнічную малапісьменнасьць сярод дарослых і моладзі. У мэтах стварэньня сваёй пралетарскай вытворча-тэхнічнай інтэлігенцыі неабходна арганізаваць побач з ВНУ і ВТНУ, як асноўнай формай падрыхтоўкі чырвоных спэцыялістаў, розныя кароткатэрміновыя спэцыяльныя курсы і шырэй разгарнуць школы—прадпрыемствы. Таксама неабходна (мабілізаваць актыўнасьць працоўнай масы ў напрамку пашырэньня рацыяналізатарства і вынаходніцтва.

Мы павінны ў другую пяцігодку для зьнішчэньня перажыткаў капіталізму ў сьвядомасьці людзей паставіць на належную вышыню палітычнае выхаваньне працоўных мас шляхам распаўсюджаньня сярод іх марксыцка-ленінскага сьветапогляду, шляхам разьвіцьця сьвядомых камуністычных адносін да працы і новых форм грамадзкага жыцьця, ліквідацыі сярод працоўных рэшткаў рэлігійных і нацыянальных забабонаў і ўсялякіх іншых перажыткаў буржуазнай ідэалёгіі. Для вырашэньня гэтай задачы давайць сыстэму палітасьветпрацы, а таксама наладзіць камуністычнае выхаваньне ў савецкай школе.

Ужо зараз пасьпела неабходнасьць перагледзець сыстэму народнай асьветы, якая была ўстаноўлена на 2-й партнарадзе па нарасьвеце ў 1930 г.

Асноўным зьвяном гэтай сыстэмы зьяўляецца палітэхнічная сямігодка, якая ахоплівае вучняў ва ўзросьце да 15 год. А між тым програма партыі патрабуе даваць палітэхнічную адукацыю да 17 год. Зараз уже маюцца ўсе прадпасылкі для таго, каб ажыцьцявіць праграму нашай партыі ў галіне палітэхнічнай адукацыі. Нам трэба, замест сямігодкі, стварыць палітэхнічную дзесяцігодку з тым разьлікам, каб у сыстэму гэтай школы былі ўключаны нулявыя групы, якія ахопліваюць дзяцей ва ўзросьце 7 год. Тады нулявыя групы будуць лічыцца першай групай палітэхнічнай дзесяцігодкі. Над дзесяцігодкай трэба будаваць сыстэму прафэсыйна-тэхнічнай асьветы—тэхнікумы, інстытуты і ўнівэрсытэты. Тэхнікумы павінны рыхтаваць спэцыялістаў сярэдняй кваліфікацыі, а інстытуты і ўнівэрсытэты будуць даваць спэцыялістаў вышэйшых катэгорый. Па ўзросту тэхнікумы павінны ахапіць вучняў 17—20 год, вышэйшая школа будзе мець студэнтаў ва ўзросьце 20—24 год. Скончыць вышэйшую школу 24 год з тым, каб зрабіцца сапраўды спэцыялістам вышэйшай катэгорыі, зьяўляецца зусім нармальным. Нават вопыт капіталістычных краін паказвае, што людзкі ў асноўным набываюць вышэйшую асьвету ў гэтым узросьце. Пры такой сыстэме ёсьць падстава спадзявацца, што наша школа будзе рыхтаваць сапраўды добраякасных спэцыялістаў. Палітэхнічная дзесяцігодка ... ступаць у вышэйшыя навучальныя ўстановы. Але, зразумела, ня ўсе вучні, скончыўшыя гэтую дзесяцігодку, могуць патрапіць у вышэйшую школу. Пэўная частка іх будзе даваць неабходны кантынгент для тэхнікумаў.

Асноўнай задачай другой пяцігодкі ў галіне ўсеагульнага абавязковага навучаньня зьяўляецца ажыцьцяўленьне гэтага навучаньня на аснове сямігодкі. Дзяржплян СССР праектуе закончыць сямігадовае ўсеагульнае абавязк. навучаньне: у 1932-33 нав. году —па УССР, у 1933-34 нав. году—па БССР у 1933-35 нав. годзе — па РСФСР і ЗСФСР, у 1935-36 нав. годзе—па Сяр. Аз. Рэспублікам. Такім чынам БССР павінна закончыць сямігадовае ўсеагульнае абав. навучэньне ў асноўным у 1933-34 нав. годзе. Праект Дзяржпляну зьяўляецца правільным і трэба змагацца за яго ажыцьцяўленьне. Ахоп дзяцей 7 год усенавучам намячаецца па гарадам і фабрычна-заводзкім пасяленьням да 100 проц., а сельскім мясцовасьцям да 10-15 проц. Мне здаецца, што каэфіцыент ахопу сямігадовых дзяцей усенавучам па сельскім мясцовасьцям надта нізкі і трэба яго павялічыць прыблізна да 60—70 проц., улічваючы ўмовы колектывізацыі сельскай гаспадаркі, а таксама і тую акалічнасьць, што да канца другога пяцігодзьдзя будзе ўведзена ўсеагульнае дашкольнае выхаваньне.

Разгортваньне 3-га концэнтру палітэхнічнай школы намячаецца Дзяржплянам СССР у 1932 г.—па РСФСР, і ў 1933 годзе —па УССР, БССР і ЗССР і г. д. Сапраўды па БССР ужо ў гэтым годзе арганізуецца 15 груп 3 канцэнтру. Да канца пяцігодкі будзе 800 груп. У першую чаргу арганізуецца 3 концэнтры палітэхнічнай школы ў прамысловых цэнтрах, а таксама ў апорных вядучых пунктах на сяле (МТС, буйнейшыя саўгасы), з ахопам да канца пяцігодкі да 50 проц. выпускаў сямігодкі.

Мы павінны рашуча змагацца ня толькі за колькасныя паказчыкі ў галіне культурнага будаўніцтва, але і за якасныя. На працягу другой пяцігодкі, бязумоўна, будуць створаны адпаведныя матар'яльныя ўмовы для палепшаньня камуністычнага выхаваньня ў нашай школе: будзе створаны школьны фонд, наладзіцца справа з абсталяваньнем, палепшыцца арганізацыя пэдагагічнага працэсу і г. д. На гэтай аснове трэба ліквідаваць адсеў вучняў, давёўшы яго ня больш, як да 1 проц., а другагодніцтва да 0,5.

На працягу другой пяцігодкі павінна быць забясьпечана палітэхнізацыя школы ў поўнай меры. Пры школах павінны працаваць рабочыя пакоі і майстэрні, абсталяваныя па апошняму слову тэхнікі, павінны быць таксама арганізаваны палітэхнічныя музэі і лябараторыі. Кожная школа павінна мець магчымасьць вывучаць электрастанцыі, мэханічныя і хэмічныя прадпрыемствы, саўгасы і калгасы на аснове падпарадкаваньня прамадзкай і вытворчай працы вучняў навучальна-выхаваўчым задачам школы. Трэба змагацца за поўнае выкананьне навучальных плянаў і праграм.

Неабходна адчыняць узорныя школы і павялічаць іх сетку з разьлікам ня менш як 2-3 школы на раён. Бягучыя выдаткі на аднаго вучня могуць быць павялічаны ў тры разы. Трэба зьвярнуць увагу на будаўніцтва абшчэжыцьцяў для вучняў асабліва ў тых раёнах, дзе маюцца перашкоды для ажыцьцяўленьня ўсеагульнага абавязковага навучаньня.

Неабходна ўстанавіць рацыянальныя нормы навучальнай нагрузкі вучняў, наладзіць школьна-выхаваўчы рэжым, сваечасова ўкомплектоўваць школы выкладчыкамі і г. д.

Дзяржплян рэкамандуе ўстанавіць у другой пяцігодцы нагрузку па Саюзу для I концэнтру ў 40 вучняў, для II концэнтру—у 38 вучняў.

Трэба адзначыць, што гэтыя нормы зьяўляюцца ўсё-ткі высокімі, яны могуць быць дапушчаны толькі ў тых выпадках, калі не хапае грашовых сродкаў, настаўнікаў і памяшканьня. Было-б мэтазгодным імкнуцца ўстанавіць нагрузку ў 35 вучняў для I концэнтру і 30 вучняў для II концэнтру. Але гэта магчыма зрабіць толькі там, дзе ёсьць адпаведныя прадпасылкі.

Дзеля таго, каб магчыма было сапраўды ажыцьцявіць усенавуч на аснове сямігодкі, неабходна шырока разгарнуць капітальнае будаўніцтва школ. Забясьпечанасьць вучняў фондамі школьных будынкаў павінна ўзрастаць да канца пяцігодзьдзя ў 1½—2 разы ў параўнаньні з сучасным становішчам. У сувязі з гэтым забясьпечанасьць школы памяшканьнем да канца пяцігодкі на аднаго вучня будзе выражацца па гораду прыкладна ў 11-12 кб. м. і сельскім мясцовасьцям—у 7,5—8 кб. м. У буйнейшых прамысловых цэнтрах можа быць нават—15 кб. м. Зразумела, лічба 7,5—8 кб. м. памяшканьня на аднаго вучня зьяўляецца даволі нізкай. Трэба паставіць перад сабой задачу павялічыць гэты коэфіцыент да ўзроўню гарадзкога, а гарадзкі да ўзроўню лічбы буйных прамысловых цэнтраў. Пры ўмовах суцэльнай колектывізацыі вёскі і агульнага ўздыму социялістычнай вытворчасьці такое павялічэньне коэфіцыенту зьяўляецца рэальным і магчымым. Аднак, і пры тых нормах, якія ўстаноўлены Дзяржплянам, мы будзем мець значныя дасягненьні ў забесьпячэньні вучняў школьнымі будынкамі: нават і тады мы можам ліквідаваць трэцюю зьмену і палепшыць разьмеркаваньне вучняў у школе.

У якасьці важнейшых задач другой пяцігодкі ў галіне культурнага будаўніцтва трэба падкрэсьліць неабходнасьць пашырэньня і палепшаньня фізычнага выхаваньня дзіцячых мас. У сувязі з дзесяцігодзьдзем піанэрскай арганізацыі ЦК УсеКП(б) у сваёй пастанове ад 21 красавіка 1932 г. адзначае:

«Барацьба за здаровую зьмену павінна быць прасякнута паказаньнем Леніна на тое, што менавіта ёй, гэтай моладзі, прадстаіць закончыць, завяршыць справу камунізму, менавіта ёй яшчэ прадстаяць бойкі за камунізм, і яна гэтыя бойкі павінна сустрэць моцнай, здаровай, са стальнымі нэрвамі і жалезнымі мускуламі» ЦК партыі намячае цэлы шэраг мерапрыемстваў фізычнага выхаваньня, а менавіта: разгортваньне сярод дзяцей спорта, і розных форм масавай аздаравіцельнай і вайскова-фізкультурнай работы, барацьба супроць перагрузкі дзяцей грамадзкімі абавязкамі, будаўніцтва спэцыяльных дамоў адпачынку і дзіцячых санаторый не пазьней 1933-34 году, забесьпечыць прадуктамі піанэрскія лягеры, летнія школы, дзіцячыя дамы адпачынку і санаторыі. Ужо зараз ЦК партыі прапануе Наркамснабу і коопэрацыі арганізаваць ва ўсіх школах гарачае сьнеданьне, павялічыць сетку дзіцячых сталовак, павялічыць нормы адпускаемых для дзяцей прадуктаў першай неабходнасьці.

Да канца пяцігодкі трэба ахапіць усё дзіцячае насельніцтва пазашкольнымі мерапрыемствамі: трэба вывадзіць арганізаваны вывад дзяцей гарадоў у летнія лягеры, шырока развіць адпаведныя базы для спорту, фізкультуры, экскурсій і работы дзяцей на паветры. Неабходна арганізаваць у асноўных цэнтрах дзіцячыя тэхнічныя станцыі і базы арганізацыйна-мэтодычнага кіраўніцтва політэхнічнай працай дзяцей. Пры будаўніцтве клюбаў трэба прадугледзіць 10-15 проц. карыснай плошчы для патрэб дзіцячага сэктару. На працягу другой пяцігодкі павінна значна ўзрасьці піонэрская арганізацыя, як масавая політычная арганізацыя дзяцей. Піонэрская арганізацыя павінна разгарнуць барацьбу «за якасьць вучобы, за сьвядомую дысцыпліну, за політэхнізацыю ў школе, за разьвіцьцё дзіцячай фізкультуры, за правільную арганізацыю дзіцячага досуга, за павышэньне ўсёй працы па камуністычнаму выхаваньню дзіцячых мас, супроць усялякіх спроб пранікаваньня ў дзіцячае асяродзьдзе чужой пралетарыяту ідэолёгіі». Трэба зьвярнуць «асаблівую ўвагу на выхаваньне рабят у духе інтэрнацыяналізму і непрымірымай барацьбы з нацыянальнай розьню, з праявамі вялікадзяржаўнага шовінізму і мясцовага нацыяналізму сярод дзяцей і дарослых». (З пастан. ЦК партыі аб піонэр. арганізацыі).

На працягу другой пяцігодкі мы павінны ажыцьцявіць усеагульнае дашкольнае выхаваньне. Гэта праблема ў краіне можа быць вырашана толькі ў ... Буржуазіі ...

НОВЫМ УЗДЫМАМ ТВОРЧАЙ АКТЫЎНАСЬЦІ, УШЧЫЛЬНЕНЬНЕМ ТЭРМІНАЎ СЯЎБЫ

За 10.000 галоў

змагаецца Аршанскі трусагадоўчы саўгас № 5

Месяцы два з паловай таму назад у Аршанскі райком КП(б)Б прышоў тав. Каласкоў,—член партыі, дырэктар трусагадоўчага саўгасу № 5.

Прышоў і заявіў:

— Здымеце мяне з работы. Я больш не магу. Калгас засьмечаны кулакамі. Гаспадарка развальваецца. Пасеўкампанія зрываецца.

Гэтак-жа Каласкоў сказаў і ў раёвыканаўчым камітэце.

Брыгада ударнікаў трусаводаў саўгасу № 5 (горад Ворша).

Раённыя арганізацыі заняліся трусаводнай савецкай гаспадаркай № 5.

Была складзена камісія. Ана [illegible] на месца, высьвятліла становішча.

І сапраўды, Каласкоў не маніў. Саўгас, які павінен быў забясьпечыць калгасы племяннымі трусамі, знаходзіўся ў стане безгаспадарчасьці і развалу. Набліжалася вясна, а саўгас ня ведаў, дзе і што ён будзе сеяць. Ня было насеньня. Коні пазаганяны і замораны, ня было дысцыпліны. Шэсьцьдзесят чатыры проц. адыходу трусоў—вось лічба, якая крычала аб тым, што ў саўгасе пануе абязьлічка,ураўнілаўка, што саўгас ня мае належнага кіраўніцтва.

Чаму Каласкоў, рабочы, партыец давёў гаспадарку да такога становішча?

Ён вінаваты быў у адным і самым галоўным. Ён даверыўся загадчыку гаспадаркі, сыну-кулака. Яфрэменку Івану.

Каласкоў, трапіўшы ў саўгас, ня скора агледзеўся, што ён знаходзіцца ў кулацкім, клясава-варожым абкружэньні. А Яфрэменка гэта скарыстаў у сваіх інтарэсах. Яфрэменка на работу ў саўгас падбіраў кулацкіх сынкоў. Раскулачаныя тут знаходзілі прытулак. Сюды рэдка зазлядвала пільнае клясавае пралетарскае вока і кулакі маглі тварыць сваю шкодную справу.

64 проц. адыходу трусоў—гэта справа кулакоў. Зрыў падрыхтоўкі да веснавой сяўбы—іх работа.

Аслабла ў Каласкова клясавая пільнасьць і кулак распаясаўся. Агледзеўся Каласкоў, калі ўжо позна было. Аднаму было не адужаць кулацкае гняздо.

Каласкоў стаў прасіць дапамогі ад раённых арганізацый. Каласкоў сам, здаўшы пазыцыі клясаваму ворагу, ня мог іх вярнуць назад. Каласкоў і не хацеў змагацца з кулачччом.

— Здымеце мяне.

Вось яго выхад.

І Райком КП(б)Б і РВК заслухоўвалі даклады камісіі, даклад дырэктара. Пастанавілі зьняць з працы Каласкова. Абвясьцілі яму суровую вымову. Паслалі новага дырэктара ў саўгас.

— Але...

Але апроч раённых арганізацый, ёсьць яшчэ Белпушніна. Прадстаўнік апошняй т. Дудзін ня быў згодзен з рашэньнем раённых арганізацый. Ён настойваў на застаўленьні Каласкова. Ён не дазваляў здаваць спраў новаму дырэктару. Больш таго, ён ня бачыў і таго, што ўбачыў нарэшце сам Каласкоў. Ён ня бачыў кулакоў у саўгасе. Прыяжджаў і другі прадстаўнік з Белпушніны — інструктар Навумчык. Апошні зусім расьперазаўся. Навумчык патрабаваў ад новага дырэктара выдачы пасьведчаньняў Каласкову і Яфрэменку ў тым, што яны адкамандыроўваюцца ў распараджэньне Белпушніны. Навумчык, і мабыць не па сваёй ініцыятыве, патрабаваў пасьведчаньня для зьнятага кулака ў тым, што ён (кулак) «адкамандыроўваецца».

«Адкамандыроўваецца»—гэта патрэбна для Белпушніны, бо Яфрэменка ўжо і без гэтага пасьведчаньня працуе ў Барысаўскім раёне. З пасьведчаньнем было-б зручней. Белпушніна не забывае свайго служаку хоць і ён кулак, хоць і развальвал саўгас.

Новы дырэктар саўгасу пасьведчаньняў ня даў.

За невыкананьне нашых распараджэньняў,—здымем з работы,—пагражаў Навумчык.

— Калі так адразу адносішся да трэста, дык нічога і трэст саўгасу ня дасьць.

Ці гэта была спроба запужаць, ці сур'ёзна трэстаўская начальства гаварыла—сказаць цяжка, але саўгас зараз у трэсту не ў пашане.

Белпушніна зараз не аказвае яму дапамогі. Патрэбны грошы, трэба набыць коняй, трэба будавацца. Саўгас патрабуе сур'ёзнай дапамогі і сталага кіраўніцтва.—З боку трэста саўгас гэтага пакуль што яшчэ ня мае.

Зараз ў саўгасе 2000 трусоў рознага ўзросту. Парода «шыншыла» займае па колькасьці пераважнае месца, далей ідуць «газана», «венскі», «блакітны», «шампань» і іншыя.

Зараз дзьве тысячы.

Да канца гэтага году павінна быць дзесяць тысяч. У шасьці трусятніках, у два этажы, радамі расстаўлены клеткі. Зараз пры двух тысячах становішча цесна а будзе 10 тысяч. Вынік ясны; трэба будавацца. Саўгас гэтую справу яшчэ не пачаў.

Няма матар'ялаў. Няма сродкаў. Не заглядвае сюды і спэцыяліст—тэхнік з Белпушніны.

Нядаўна саўгас правёў злучную кампанію. Іх—тры ў год. Тры разы акотваецца самка. У сярэднім па 7-8 штук ад кожнага акоту. Хутка расьце стада. Пачынаў саўгас з 79 штук у мінулым годзе. Зараз дзьве тысячы і

праз паўгода 10 тысяч трусоў.

79 трусоў меў саўгас у студзен месяцы 1931 г.

Да канца мінулага году, калі-б справа была пастаўлена добра, ён мог мець тысячы, а сёлета заданьне было-б значна перавыканана. Калгасы і іншыя арганізацыі на год раней маглі-б атрымаць племянных трусоў, занялца трусагадоўляй.

Кулакі Яфрэменкі і іншыя зрабілі сваю шкодную справу,—на цэлы год затрымалі разгортваньне трусагадоўлі ў саўгасе. Але сарваць трусагадоўлю ім не ўдалося.

Трусагадоўчы саўгас Белпушніны ў Аніблёве зьяўляецца племянным. Ён рыхтуе племя для калгасаў, для іншых арганізацый. Таму асабліва старанна трэба выхоўваць племянны маладняк. Трусы павінны быць чыстакроўнымі, інакш яны здрабнеюць, згубяць колер.

Дзьве тысячы трусоў у 6 трусятніках. Каля іх толькі 5 работніц. Дагляд не складаны, не цяжкі, але затое павінен быць пільны, уважлівы. Трусятнікі, прыстасаваныя з былых хлявоў, зараз у добрым выглядзе. Тут чыста і акуратна. І гэта дзякуючы стараннасьці і адданасьці гэтай справе маладых ударніц Пажарыцкай, Сярпіцкай, Каржыцкай.

Яны зьяўляюцца добрымі памочніцамі старшай трусятніцы—ударніцы Радзівонавай. Апошняя за кароткі час сваёй работы ў саўгасе дабілася палепшаньня дагляду за трусамі. У выніку зьменшыўся адыход. У красавіку пала 15 штук, за 15 дзён мая толькі—3.

Ударніцы перавыконваюць нормы выпрацоўкі.

— Працаваць—даглядаць і карміць трусоў не цяжка,—кажа Радзівонава,— але ёсьць дробязі, якія забіраюць у нас многа часу. Яшчэ няма сталоўкі. Варыць есьці—трэба самім. А колькі на гэта ідзе часу.

— Слэцвопраткай яшчэ не забясьпечаны,—дадаюць другія.

— Наогул, снабжэньне працуючых у саўгасе яшчэ не наладжана.

Трусы ня многа зьядаюць, але патрабуюць сталай нормы, рэгулярнай падачы корму. Раніцою ў 7 гадзін котным самкам даецца па 50 грам аўсу, а самцам па 50 грам сена. Раніцай даецца і вада. У дванаццаць гадзін усяму пагалоўю даюць па 150 грам буракоў ці іншай гародніны. У 3 гадзіны дню падсосным маткам даецца па 1/20 літра малака. А 6 гадзіне ўвечары ўсім даецца па 50 грам вікі, ці вотрубей. На нач у клеткі кладзецца асінавае гальлё. Ежы ня многа і раздача ня цяжкая, але патрэбна акуратнасьць, пунктуальнасьць.

У саўгасе важны вучастак—падрыхтоўка кармавой базы. Саўгас засявае віку (27 га), бульбу (10 га), гародніну (9 га), авёс (53 га), гарох (27 га), канюшыну (30 га). Зараз самы разгар сяўбы. Аніблёва на высокім пяшчаным месцы. Гэтага патрабуюць трусы. Сёньня нарэшце добры дзянёк, ветрык і сонца абсушылі пасьля даждж глебу. На полі нікога няма. Дырэктар тав. Канюшкоў ладзіць каснку з загадчыкам гаспадаркай.

— А чаму ня сееце?

— Выхадны дзень.

— Сёньня-ж добрая пагода, трэба сьпяшацца, скарыстоўваць такія дні.

— Коні прысталі, нехапае іх, перапружаны яны былі ў нас. Трэба закупаць новых, а трэст грошы не адпускае. Праўда, саўгас ня зусім адстаў у сяўбе, але шкода страчанага дню.

На заўтра-ж быў дождж. Дні праходзяць, сяўба працягваецца. Саўгас пакуль, што засеяў толькі 8 га вікі, 8 га ячменю, 7 га аўсу, 15 га канюшыны.

Гэта для пачатку ня мала, але можна было-б дабіцца большага. Пры разгортваньні спаборніцтва і ўдарніцтва саўгас пашоў-бы далёка ўперад і быў-бы прыкладам для вакалічных калгасаў. Ёсьць і ў паляводчай частцы саўгасу ўдарнікі — Сьліжоў, Байцоў.

427 га зямлі для стварэньня ўласнай кармавой базы хопіць. Кармы будуць, а зараз іх няма. З вялікай нацяжкай кармоў хопіць толькі на май месяц. Пара завозіць кармы на далейшыя часы. Покуль што аб іх нячутно. Белпушніна, як відаць, дрэнны гаспадар. Не завозіць кармы сама і не дае нарадаў. Трусы могуць застацца без кармоў. Гэтага ні ў якім разе нельга дапусьціць. Гаспадара трэба падцягнуць.

Калі саўгас будзе мець 10.000 трусоў — 5 чал., якія за імі даглядаюць зараз з работай ня справяцца. Трэба папаўненьне. Кадры — адна з галоўных задач саўгасу і ён яе вырашае сам. Кадры рыхтуюцца з палявод чых рабочых. Узімку былі праведзены курсы па трусагадоўлі. Зараз, у вольную ад работы хвіліну, будучыя рабочыя трусятнікаў, адбываюць практыку, дапамагаюць у доглядзе трусоў.

Сюды таксама прыехалі з Гомельшчыны на практыку пяць студэнтаў трусагадоўчага тэхнікуму. Будучыя маладыя трусаводы бяруцца за работу шчыра і ня толькі па трусятніку. Яны абяцаюць наладзіць работу насьценгазэты, разгарнуць масавую работу.

Як недахоп трэба адзначыць адсутнасьць вопытнай работы. А гэта дала-б магчымасьць лепш арганізаваць і паставіць на належную вышыню справу трусагадоўлі, дапамагчы ў падрыхтоўцы кадраў.

Саўгас акружаны калгасамі. Яны дапамагаюць саўгасу, а саўгас ім усім чым толькі можна. Толькі калгасы тугі на ўздым, каб перахапіць справу трусагадоўлі, арганізаваць яе ў сябе. Недалёка ад саўгасу ёсьць калгас «Чырвоны партызан», дзе вызначана трусаводная фэрма. На гэтай фэрме яшчэ няма ніводнага труса, не пабудаваны трусятнікі. Тлумачыцца гэта ня толькі недаацэнкай труса з боку калгасьнікаў, але і адсутнасьцю разгорнутай работы па трусагадоўлі з боку Райкалгассаюзу. Зараз лёд зламаны. Калгассаюз мае трусавода, разгортвацца будаўніцтва трусятнікаў і пачынаецца камплектаваньне фэрм трусамі.

Трусаводны саўгас № 5 павінен падрыхтаваць племянных трусоў для калгасаў. Саўгас меў буйныя прарывы, якія пачынаюць упартай працай ліквідавацца.

Задача — дабіцца да канца гэтага году 10.000 пагалоўя — важная задача. Яна павінна быць выканана.

Ян Паўлоўскі. Ал. Мілашэўскі.

адказваюць рабочыя саўгасаў, калгасьнікі і аднаасобнікі на пастановы ЦК і СНК

ПЕРАДАВІКІ 3-й БАЛЬШАВІЦКАЙ

Калгас імя Карла Лібкнэхта, калгас „Таліца", „Камінтэрн", Слуцкага р-ну 19мая скончыў сяўбу ярыны. Засеяна 360 га.

(БЕЛТА)

Высокія тэмпы работы забясьпечылі посьпех

БАБРУЙСК. (Наш кар.). Калгас імя ВАРАШЫЛАВА, Цялускага сельсавету, першым у раёне скончыў сяўбу, паказаўшы сапраўды бальшавіцкія тэмпы работы.

У адказ на пастанову ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб сельска-гаспадарчай кампаніі калгас прыняў сустрэчны пасяўны плян, які ў агульнай лічбе на 100 проц. перавысіў плян, вызначаны раённым цэнтрам.

У адказ на пастанову ЦК партыі і СНК аб загатоўках калгас прыняў абавязацельства аб датэрміновым сканчэньні сяўбы і 18 мая пасьпяхова справіўся з выкананьнем гэтага абавязацельства.

Пасьпяховае выкананьне пасевнага пляну ў калгасе забясьпечыла правільная арганізацыя працы, высокая працоўная дысцыпліна, сацспаборніцтва і ўдарніцтва брыгад і калгасьнікаў.

Цяпер калгас пераключаецца на дапамогу суседнім калгасам, аказваючы ім дапамогу як цягавай, так і людзкай сілай.

Скончылі сяўбу раней тэрміну на 7 дзён

ЦК КП(б)Б НКЗ і СНК БССР

Саўгас «НЕГАРЭЛАЕ» скончыў сяўбу яравых культур на 7 дзён раней тэрміну, вызначанага плянам.

Укараненьнем агратэхнікі забясьпечаны ўздым ураджайнасьці на 35 проц супроць мінулага году.

Засеяна 531 га; 157 га аўса, 27 га ячменю, 131 га бульбы, 150 га вікі (з якой насеннай 35 га), 25 га сэрадэлі і 41 га гародніны.

Засеяна 102 га канюшыны.

Калектыў саўгасу «Негарэлае» бярэ на буксір калгас «Кастрычнік» і саўгас імя Сталіна.

Рабочыя і тэхпэрсанал саўгасу «Негарэлае» запэўніваюць ЦК КП(б)Б, што пляны здачы дзяржаве таварнай прадукцыі будуць выкананы з гонарам.

Трыкутнік саўгасу «Негарэлае»

Мсьціслаўшчына павінна перамагчы ў конкурсе

МСЬЦІСЛАЎЛЬ. (Па тэлеграфе). Вядучы МСЬЦІСЛАЎЛЬСКІ раён 19 мая ўключыўся ў абвешчаны Наркамземам БССР Усебеларускі конкурс. Пры райвыканкоме створана конкурсная камісія.

Сельсаветам прапанавана стварыць такія-ж камісіі.

У сувязі з конкурсам у сельсаветы раёну накіравана 26 чалавек партактыву для дапамогі сельсаветам, саўгасам, калгасам і аднаасобнікам у разгортваньні сяўбы. 21 мая пытаньне аб конкурсе абгаварвалася райкомам партыі з удзелам сакратароў парт'ячэек.

Раённая газэта «БАЛЬШАВІК МСЬЦІСЛАЎШЧЫНЫ», уключыўшыся ў конкурс, разгортвае адпаведную работу з нізавым друкам.

РК КП(б)Б ВАЙНШТЭЙН.

Калгасьніцы калгасу «Чырвоная зорка» Барысаўскага раёну знаёмяцца з пастановай ЦК і СНК аб збожжазагатоўках.

Канкрэтнымі справамі адказваем на пастановы партыі і ўраду

(Ад нашага Бабруйскага кар-та).

Прапрацоўка пастаноў ЦК УсеКП(б) і СНК СССР аб збожжазагатоўках, жывёлазагатоўках і закону ўраду аб сельскагаспадарчым падатку на 1932 год выклікала новую хвалю працоўнага энтузіязму сярод калгасных мас раёну. Асобныя калгасы, дзе гэтая прапрацоўка была цесна ўвязана з выкананьнм чарговых задач калгаснага будаўніцтва, адказалі на гэтыя гістарычныя дакументы канкрэтнымі справамі — барацьбой за ўшчыльненьне тэрмінаў сяўбы, змаганьнем за высокі ўраджай, за працоўную дысцыпліну, за правільную арганізацыю працы.

Калгас «Чырвоная Беразіна», абгаварваючы і вітаючы выданьне гэтых пастаноў, узяў на сябе канкрэтныя абавязкі: забясьпечыць сканчэньне веснавой сяўбы да 25 мая, дабіцца, у парадку сустрэчнага пляну, падвышэньня ўраджайнасьці ня менш як на 20 проц., поўнасьцю зьнішчыць спазьненьні і нявыхады на работу.

Для таго, каб дабіцца поўнага выхаду на работу тут-жа на сходзе былі выпрацаваны мерапрыемствы на арганізацыі грамадзкага харчаваньня на полі, чаго да гэтага часу ў калгасе ня было.

У якасьці адказу на пастановы партыі і ўраду калгасьнікі і калгасныя брыгады арганізавалі паміж сабою спаборніцтва на лепшае і хутчэйшае выкананьне пляваў сяўбы і правядзеньня падрыхтоўкі і ўборачнай кампаніі. Прынята абавязацельства ў самы кароткі тэрмін, пасьля сканчэньня сяўбы, адрамантаваць уборачны інвэнтар, скласьці плян правядзеньня гэтай работы.

Сход калгасьнікаў, у адказ на апошнія пастановы ЦК і СНК пастанавіў арганізаваць конкурсы на лепшага даглядчыка коняй, праверыць выкананьне заключаных сацдагавароў.

Прапрацоўка прайшла пад баявымі лёзунгамі: пяршынства, якое мае калгас у пачатку сяўбы, захаваць і ў яе закачэньні.

У другім калгасе «Новы быт», Лешчанскага сельсавету, прапрацоўка гэтых пастаноў партыі і ўраду на сходзе калгасьнікаў сумесна з аднаасобнікамі, таксама дала значнае ўзьняцьце вытворчай актыўнасьці ў калгасе і новы прыліў 11 бядняцка - серадняцкіх гаспадарак.

Калгас «Чырвоны май» адказаў на пастановы ЦК і СНК абавязацельствамі скончыць на месяц раней тэрміну плян збожжазагатовак і датэрмінова правесьці сяўбу. Калгас «Пабеда», Міхалеўскага сельсавету, разгарнуў тэмпы сяўбы з такім разьлікам, каб скончыць яе раней вызначанага тэрміну ня менш як на 5 дзён.

Распрацоўка пастаноў праведзена ва ўсіх калгасах Цялускага сельсавету. Калгасьнікі на пастановы партыі і ўраду адказалі пашырэньнем засеву тэхнічных культур, прыняцьцем канкрэтных лічбаў па разгортваньні жывёлагадоўлі, абяцаючы датэрмінова скончыць сяўбу.

Бальшавіцкім выкананьнем прынятых абавязацельстваў калгасы павінны даказаць сваю здольнасьць паўдарнаму змагацца за ажыцьцяўленьне пастаноў партыі і ўраду.

УЗМАЦНІМ ТЭМПЫ СЯЎБЫ

БАРЫСАЎ. (Наш кар.). Агульны сход калгасьнікаў калгасу «Пралетарская перамога», Барысаўскага раёну, распрацаваў пастановы СНК і ЦК УсеКП(б) аб збожжазагатоўках і жывёлазагатоўках і новы закон аб сельгаспадатку.

У адказ на пастановы партыі і ўраду калгасьнікі абавязаліся падняць працдысцыпліну ў калгасе, узмацніць тэмпы веснавой сяўбы.

Калгасьнікі ўзялі на сябе абавязацельства растлумачыць аднаасобнікам сэнс апошніх пастаноў ЦК і СНК. Дабіцца своечасовага і 100 процантнага засеву як калгасных, так і аднаасобных палёў. САЛАВЕЙЧЫК.

Калгасьнікі калгасу «Бязбожнік», Навасёлкаўскага сельсавету, Пухавіцкага раёну чытаюць спэцыяльны нумар калгаснай насьценгазэты «За калгасны гандаль».

За высокую ўраджайнасьць памідораў

За палепшаньне снабжэньня рабочых гароднінай

Пастановай Саўнаркому Саюзу ССР «аб падрыхтоўцы да сяўбовай кампаніі ў прыгарадных гаспадарках спажывецкай каапэрацыі і аб іх вытворчай праграме на 1932 год», вызначана **пад памідоры 9,7 проц.** гароднае плошчы супроць 5,3 проц. у 1931 г. Такі шпаркі рост плошчы пад памідоры зьвязаны з павялічэньнем запатрабаваньня на гэты гародны прадукт, як для перапрацоўкі, так і для скарыстаньня ў сьвежым выглядзе.

У ПАЗШ 22,2 проц. гароднае плошчы занята пад памідорамі і 9 проц. пад капустай. У СССР пад капустай вызначана для прыгарадных гаспадарак спажывецкай каапэрацыі—15,6 пр. Такім чынам у ПАЗШ скарыстоўваюць памідораў у 3 разы больш, чым капусты, у нас-жа ў СССР—наадварот.

Мы ўпэўнены, што ўсё-ж у бліжэйшыя гады, ня толькі дагонім, але і пераганім ПАЗШ па культуры памідораў.

Гэта паказваюць наступныя прыклады: плошча пад памідоры ў прыгарадных гаспадарках спажывецкай каапэрацыі павялічваецца з 17.400 га ў 1931 г. да 41.700 га ў 1932 г. г. зн. рост на 140 проц. Па БССР запраектавана павялічыць плошчу пад памідоры з 2.465 га ў 1932 г., да 9.300 га ў 1937 г. г. зн. рост на 370 проц. Норму на 1 чалавека запраектавана павялічыць з 7 кл. у 1932 г. да 18 кл. у 1937 г.

Памідоры да нас прывезены з трапічнай часткі Паўднёвай Амэрыкі (Перу), яны патрабуюць многа вільгаці і цяпла.

Добры ўраджай памідораў атрымліваецца тады, калі на працягу апошняй паловы чэрвеня і першай паловы ліпеня стаіць цёплае надвор'е з перападаючымі даждажамі.

Памідоры (плады) застаюцца на кустах, пакуль пачнуць чырванець. Пасьля гэтага іх кладуць у парнікі або цяпліцы для дасьпяваньня. На працягу 10—15 дзён, плады памідораў чырванеюць і ў такім выглядзе ідуць у каапэрацыю на скарыстаньне.

У часе дасьпяваньня, плады ляжаць скучана, выпарваецца лішка вільгаці. Цяпло і вільгаць садзейнічаюць распаўсюджаньню як бактэрыяльных так і грыбных хвароб. Трэба імкнуцца скарыстаць час дасьпяваньня.

Дзеля гэтага трэба зялёныя плады скласьці ў спэцыяльныя зарыльныя камеры і апрацаваць іх газам эцылён (з групы вуглявадародаў).

Дасьледчымі ўстановамі ПАЗШ прызнана, што плады памідораў, апрацаваных эцылёнам, маюць лепшы смак, утрымоўваюць больш цукру больш хутка сьпеюць.

Увосень 1931 году нам давялося азнаёміцца з эцылёнавымі камерамі ў час іх скарыстаньня ў Маскве на буйнейшых у Саюзе Красна-Прэсьненскіх плодахавальнях МСПО. Каля таматных хавальняў пабудаваны 4 зарыльных камэры. Кожная камэра мае 3 на 3 мэтры. У іх ставяць скрынкі з таматамі пасьля выгрузкі ў штабелі так, каб паветра магло праходзіць паміж скрынак. 3 разы на працягу дню газуюць зялёныя памідоры эцылёнам, пры канцэнтрацыі 1 часткі эцылёну на 1000 частак паветра. Праз 3-4 дні памідоры чырванеюць. Смак такі самы, як у пладоў, якія пачырванелі на кусьце.

Зарыльныя камэры выгодны тым, што даюць магчымасьць зялёныя плады тамату захаваць да патрэбнага часу (да 3-х тыдняў) пры паніжанай тэмпэратуры.

Тэмпэратура камэры павінна быць ад 18° да 21° Ц. Перад кожным газаваньнем камэру праветрываюць (3 разы на дзень) для выдаленьня залішняй вільгаці. Газ—эцылён пранікае ў тамата-плоданожку і праз дыханьне кажуры. Толькі ў сьвежых пладох дыхальцы адчынены.

Эцылён ня многім цяжэй за паветра (уд. вага 1.236). Пры выдзяленьні з балёну эцылён разьмяркоўваецца па ўсёй камэры раўнамерна.

Бел. Кап. саюз, Наркамснаб, Белкалгасцэнтр, гародтрэст і НК Земляробства павінны вывучыць пабудову гэтых камэр і пачаць работу безадкладна да выпіскі эцылёну.

Ураджай памідораў павінен быць скарыстаны на ўсе 100 проц. для палепшаньня забясьпечаньня гароднінай рабочых.

Аграном **Л. Калер.**

Замацаваць посьпехі ў перабудове каапэрацыі

КЛІМАВІЧЫ. (Наш кар.). У раёне шырока разгорнута работа па самаправерцы работы каапэрацыі на аснове майскай адозвы ЦК УсеПК(б). СНК і Цэнтрасаюзу аб перабудове спажывецкай каапэрацыі. Пры раёне арганізавана аперацыйная тройка па кіраўніцтву гэтай работай. Рабочыя брыгады прыступілі да работы па праводзеньню самаправеркі.

Папярэднія вынікі сьведчаць аб тым, што спажывецкая каапэрацыя Клімаўшчыны дабілася значных посьпехаў у перабудове работы па-новаму; у аснову ўсёй работы пакладзены шэсьць гістарычных умоў тав. Сталіна, разгортваецца сацспаборніцтва і ўдарніцтва.

Разам з гэтым работа каапэрацыі ў раёне мае рад недахопаў. Асноўны недахоп гэта тое, што каапэрацыя не занялася справай разгортваньня культурнага савецкага гандлю. За першы квартал па Райспажыўсаюзу гандльплян выкананы толькі на 87 проц., плян па мабілізацыі сродкаў — на 67 проц.

Дрэнна пастаўлена работа па разгортваньні грамадзкага харчаваньня, па пляне павінна быць пабудавана 33 сталоўкі, а на сёнешні дзень пабудавана толькі 6. Таксама зрываецца плян адкрыцьця 52 ясьляў і 150 дзіцячых пляцовак.

Лепш пастаўлена работа Клімавіцкага гарпо. Гандльплян першага кварталу гарпо выкананы на 98 проц., пашырана сетка сталовак.

Зусім нічога не зрабіў Клімавіцкі райпрафсавет па выкананьні дырэктывы ЦСПСБ аб рабочым кантролю над каапэрацыяй. Рабочыя МТС, будаўнічага камбінату, друкарні, Горкамбінату і торфазаводаў не ўцягнуты ў практычную работу каапэрацыі.

Значныя дасягненьні ў сваёй рабоце мае раённае аддзяленьне Белгандлю. Плян за першы квартал выкананы з перавышэньнем. Паміж работнікамі прылаўку разгорнута спаборніцтва і ўдарніцтва. У крамах Белгандлю выдаюцца насьценгазэты, якія змагаюцца за сапраўдны савецкі гандаль.

Дасягненьні, якіх дабілася спажыўкаапэрацыя Клімаўшчыны, трэба замацаваць. Рэалізуючы рашэньні партыі аб культурным савецкім гандлі каапэрацыя Клімаўшчыны даб'ецца новых перамог на фронце барацьбы за палепшаньне рабочага забясьпечаньня, за разгортваньне грамадзкага харчаваньня, за культурны савецкі гандаль.

П. Кавалёў.

Аздаравіць радыё-вузел пры калгасе „Новы Шлях"

Радыё-вузлы, якія растуць у нас з кожным днём, працуюць у радзе месц зусім ізаляваны ад прафэсійнальных і грамадзкіх арганізацый, без належнай дапамогі і падтрыманьня з боку апошніх. Мы яшчэ ў нашым радыёбудаўніцтве ня выканалі задачы, пастаўленай Уладзімерам Ільлічом Леніным пра стварэньне «мітынгу з мільённай аўдыторыяй» па радыё. Вось прыклад. У калгасе «Новы Шлях» яшчэ летась пабудаваны новы вузел на сродкі калгасьнікаў.

Якая была радасьць калгасьнікаў, калі ў хату кожнага з іх правозілі провад, ставілі на стале рэпрадуктар, забясьпечвалі калгасьнікаў навушнікамі [illegible]

А што-ж вышла? Радыё-вузел спыніў работу. Адказнага за радыё-вузел няма. Апаратура разбазарваецца. Калгасьнікі абураны. Мы лічым, што тут дапушчана яўнае шкодніцтва, за якое вінаватыя павінны быць прыцягнуты да адказнасьці. У першую чаргу павінен адказваць Пухавіцкі раённы аддзел сувязі, які не патурбаваўся аб тым, каб забясьпечыць нармальную працу гэтага вузла. Партячэйка не наладзіла палітычнага вяшчаньня.

азныя дзяржавы нават і ня высоўваюць гэтай праблемы, бо ў капіталістычных краінах пануючая кляса эксплёататараў не зацікаўлена ў тым, каб клапаціцца аб дзецях працоўных мас. Толькі ў нас, Савецкім Саюзе, пастаўлена задача ўсеагульнага дашкольнага выхаваньня. І гэта задача, бязумоўна, будзе пасьпяхоўна вырашана пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі. Дашкольнае выхаваньне мае тое палітычнае значэньне, што вызваляе нашу жанчыну ад хатняй працы і дае ёй мажлівасьць, не пакідаючы сваіх дзяцей без выхаваўчага нагляду, прыняць удзел у соцыялістычнай вытворчасьці. Дзяржплян мяркуе дажыцьцявіць поўны ахоп дзяцей дашкольнікаў стацыянарнымі дашкольнымі ўстановамі на важнейшым пролетарскім цэнтрам ужо ў першай палове пяцігодкі. Для астатніх гарадоў намячаецца ахапіць дзяцей стацыянарнай дашкольнай сеткай у колькасьці 70-80 проц. да канца пяцігодзьдзя, а па вядучым вучасткам сельскай гаспадаркі прыкладна да 50 проц. У сувязі з тым, што за працягу другой пяцігодкі яшчэ больш палягшаецца дабрабыт працоўнага насельніцтва, ёсьць мажлівасьць забясьпечыць разьвіцьцё дашкольных устаноў у аснову ўным за кошт самага насельніцтва. Таму рост выдаткаў па бягучаму ўтрыманьню дашкольных устаноў па лініі фінплянў намячаецца ў 50 проц. Для забясьпечаньня дашкольных устаноў памяшканьнямі трэба адвадзіць неабходную плошчу з жыльлёвых фондаў.

Аднэй з важнейшых проблем культурнай рэволюцыі зьяўляецца ліквідацыя няпісьменнасьці. Зараз гэта проблема у асноўным ужо вырашана. Савецкая Беларусь, якая да рэволюцыі мела 70 проц. няпісьменнага насельніцтва, зараз зрабілася краінай суцэльнай пісьменнасьці, дзякуючы пасьпяховаму ажыцьцяўленьню ленінскай нацыянальнай палітыкі нашай партыі. На працягу другой пяцігодкі трэба вырашыць новую задачу—ліквідаваць малапісьменнасьць. Для таго, каб пабудаваць культуру нацыянальную па форме і соцыялістычную па зьместу, неабходна ўзьняць пісьменнасьць і агульна-адукацыйны ўзровень насельніцтва на вышэйшую ступень. Тут значную ролю павінны сыграць профтэхнічныя курсы і сыстэма завочнага навучаньня.

У бліжэйшай будучыне трэба шырока разгарнуць будаўніцтва рабочых клюбаў, якія маюць велізарнейшае значэньне для комуністычнага выхаваньня працоўных мас. Дзяржплян правільна арыентуецца на тое, каб будаваць толькі буйныя клюбы па прафэсыянальным адзнакам пры прадпрыемствах, якія налічваюць ня менш 1500 рабочых. Там-жа, дзе ёсьць нязначная колькасьць рабочых, трэба адчыняць чырвоныя куткі і будаваць міжсаюзныя клюбы. Неабходна забясьпечыць рост клюбаў і ў сельскай мясцовасьці з такім разьлікам, каб у цэнтры кожнага раёну быў Дом Соцыялістычнай Культуры і ў кожнай вёсцы нізавая клюбная ячэйка (хатычытальні). Усе МТС, буйныя колгасы і саўгасы забясьпечваюцца клюбамі і чырвонымі куткамі ў залежнасьці ад колькасьці рабочых і калгасьнікаў. Цэнтрам культурнай працы ў раёне такім чынам будзе Дом Соцыялістычнай Культуры. Ён павінен зрабіцца організатарам і кіраўніком усёй політасьветнай працы ў дадзенай мясцовасьці, павінен наладзіць масавае абслугоўваньне працоўных праз свае філіалы і перасоўкі, павінен кіраваць барацьбой за ауладаньне тэхнікай вытворчасьці. Тут павінны быць арганізаваны габінэты па вытворчай прапагандзе. Гэтыя габінэты трэба радыёфікаваць і кінафікаваць.

У галіне бібліотэчнай справы неабходна дамагацца, каб на аднаго жыхара прыходзілася па горадзе ня менш 5 кніг, а ў вёсцы—да 3 кніг. Кніжны фонд па Саюзу будзе мець да 500 мільёнаў кніг. Трэба пашырыць сетку стацыянарных бібліотэк з разьлікам, каб адна такая бібліотэка прыходзілася па горадзе на 3-5 тыс. жыхароў, а на вёсцы—на 8-10 тыс. чалавек. Таксама трэба шырока разгарнуць працу перасовак.

У другую пяцігодку неабходна ўзьняць на належную вышыню працу па краезнаўству, забясьпечыўшы важнейшыя цэнтры краеведчымі музэямі.

У якасьці спробаванага на практыцы мэтаду культурнай рэволюцыі трэба скарыстаць культпаход ва ўсіх яго рознастайнасьцях. Колькасьць культармейцаў павінна значна ўзрасьці ў другой пяцігодцы за кошт ахопу асноўных мас рабочых і колгасьнікаў. Павінна ўзмацніцца масавая партыйная і комсамольская асьвета праз пашырэньне сеткі і контынгентаў.

На падставе росту соцыялістычнай гаспадаркі будуць узрастаць і культурныя патрэбы насельніцтва. Тут паўстае проблема мастацкага абслугоўваньня працоўных мас. Неабходна організаваць пры важнейшых прадпрыемствах, саўгасах і калгасах самадзейныя ячэйкі, якія-б аб'ядналі ўсе віды мастацтва. Асабліва трэба зьвярнуць увагу на перасовачныя формы працы для абслугоўваньня сцэн, пляцовак, клюбаў, дамоў соцкультуры і г. д. Мэтазгодна павялічыць сетку цыркавога эстраднага зрэлішча.

У справе комуністычнага выхаваньня мае вялікую ролю кіно і радыё. Неабходна забясьпечыць населеныя пункты стацыянарнымі кіноўстаноўкамі з разьлікам ня менш аднэй кіноўстаноўкі на 1000 жыхароў. Трэба разгарнуць кінафікацыю школ, клюбаў, рабочых абшчажыцьцяў, саўгасаў і колгасаў і г. д. Паміж іншым, кіно павінна быць пастаўлена на службу тэхнічнай пропаганды, політэхнічнага выхаваньня і завочнага навучаньня. Дзяржплян мяркуе да канца пяцігодкі ахапіць гукавым кіно да 75 проц. кіно-сеткі. Што-ж датычыцца разгортваньня радыёфікацыі, дык Дзяржплян правільна робіць націск на неабходнасьці шырокага разьвіцьця мясцовага і нізавога вешчаньня з давядзеньнем агульнай колькасьці гадзін вешчаньня па Саюзу ў 1937 г. прыкладам да 50 тыс. па цэнтральнаму і да 450 тыс. па мясцоваму. Да канца пяцігодкі трэба радыёфікаваць усе пункты колектыўнага прыёму—школы, клюбы, чырвоныя куткі, МТС, цягнікі і параходы і г. д., а таксама да 30 проц. усіх рабочых і колгасных сямействаў.

У другую пяцігодку трэба ўзьняць на вышэйшую ступень разьвіцьцё [illegible]

выданьне газэт, а таксама вытворча-тэхнічнай, соцыяльна-політычнай і на вукова-навучальнай кнігі. Друкаваная продукцыя павінна ўзрасьці да канца пяцігодкі ў 5 раз.

Кожны раён, кожнае буйнейшае індустрыяльнае і сельска-гаспадарчае прадпрыемства павінны мець сваю ўласную газэту. Для гэтага трэба стварыць моцную выдавецка-поліграфічную базу.

Дзеля таго, каб мажліва было-б пасьпяхоўна і на далей разгортваць культурную рэволюцыю, неабходна зьвярнуць увагу на падрыхтоўку кадраў культурнага фронту. Гэтыя кадры павінны быць настолькі падрыхтаваны, каб здольны былі-б прымаць удзел у тэхнічнай пропагандзе, праводзіць політэхнічную адукацыю, рашуча змагацца за марксыцка-ленінскае выхаваньне, быць ініцыятарамі і кіраўнікамі масавых культпаходаў, па-ленінскі будаваць школу і весьці барацьбу за пашырэньне і паглыбленьне ведаў нашай моладзі.

Проблемы культурнай рэволюцыі ў другой пяцігодцы павінны прыкаваць да сябе ўвагу адпаведных навукова-дасьледчых вышэйшых навучальных устаноў—інстытут комвыхаваньня, пэдагогічныя інстытуты, БАН і г. д.

Гэтай проблемай будзе займацца, паміж іншым, Усебеларуская конфэрэнцыя навукова-дасьледчых устаноў, склікаемыя Дзяржпляном і БАН 25 мая для абгаварэньня другой пяцігодкі.

На працягу першай пяцігодкі Савецкая Беларусь, як і ўвесь Саюз, дасягнула вялікіх посьпехаў у галіне культурнага будаўніцтва, дзякуючы правільнаму ажыцьцяўленьню ленінскай політыкі нашай партыі, дзякуючы разгортваньню пад кіраўніцтвам партыі жорсткай барацьбы супроць правых і «левых» апартуністаў, супроць вялікадзяржаўнага шовінізму, як галоўнай небясьпекі, і супроць контррэволюцыйнага беларускага нацыял - дэмократызму. Яшчэ больш посьпехаў мы дасягнем на культурным фронце [illegible]

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

„Дробязі", якія перарастаюць у прарыў

На станцыі Гомель дрэнна складаюць маршруты

[illegible]

„Маршруты" і маршруты

[illegible] маршрут. Але жаданьне фармальна выканаць процант маршрутызацыі там пераважвае над добрасумленнасьцю. З прычыны няправільнай расстаноўкі тармазоў расфарміраваны таксама Калінкавіцкі маршрут № 2375. Расфарміраваны таксама і Канатопскі маршрут № 3-582 і маршрут № 7-413 з Чырвонага Ліману. Ва ўсіх іх былі вагоны іншага напрамку, чымся той, якім ішоў маршрут.

Вялікі састаў і малы паравоз

[illegible] усім цягніку.

Але, калі Гомелю перашкаджаюць іншыя станцыі, дык і Гомель ня прэч «услужыць» іншым станцыям. Так быў адпраўлены цягнік № 804, у якім вагоны на Варажбу стаялі ў трох месцох, і на Канатоп—у двух.

Гэта толькі адзін прыклад. Калі-ж сыстэматычна правяраць усе цягнікі, дык гэтыя факты перарастуць у сотні. А да таго-ж ёсьць рад зборных [illegible]

Скарыстаць каштоўную прапанову

[illegible]

Кожную „дробязь"—на ўлік

[illegible] карысную працу вагона і перавыканаць загад тав. Андрэева. Але трэба толькі, каб работнікі сапраўды ўзяліся за выпраўленьне сваіх памылак. Трэба, каб работнікі раённага кіраўніцтва канкрэтна і хутка рэагавалі на кожны адмоўны выпадак і, зьнішчаючы іх, мабілізоўвалі-б грамадзкасьць станцый вакол выкананьня і перавыкананьня транфінпляну.

Ч. Сасімовіч.

Машынабудаўнічы завод імя Варашылава. Пад'ёмны кран.

КОНКУРС НА ЛЕПШАЕ ДЭПО працягнуты да 30 чэрвеня

[illegible] Будзе ўстаноўлена бальная сыстэма, якая па зацьверджаньні журы будзе паведамлена ўсім дэпо Беларусі.

Журы прапанавала ўсім раёнам і дэпо неадкладна мабілізаваць шырокія масы транспартнікаў для далейшай барацьбы за здаровы паравоз, за бальшавіцкае выкананьне ўсіх вымяральнікаў трансфінпляну.

Журы 2-га Усебеларускага конкурсу спараных брыгад

Забясьпечыць пуск Крычаўскага цэмантнага

Будаўніцтва Крычаўскага цэмантнага заводу затрымалася. Гэтаму ёсьць рад прычын. Асноўная з іх—гэта тое, што Цэмснабзбыт з асаблівай упартасьцю адсоўвае будаўніцтва цэмантнага волата на задні плян, не даючы яму неабходных фондаў для скончэньня будоўлі.

Паводле заявы тав. Якушка—галоўнага інжынэра будаўніцтва, для таго каб забясьпечыць скончэньне будоўлі да новага тэрміну пуску заводу—1 жніўня г. г. неабходна ў бліжэйшыя дні атрымаць ад Цэмснабзбыту фонды на матар'ял.

Заводу для пуска патрэбна пабудаваць дымавыя камэры, для якіх патрэбна 20 тон швэлераў. Для дымавых камэр, уласна кажучы, няма яшчэ праекту. Стары праект анулюваны і перарабляецца, бо ў пабудове дымавых камэр уводзіцца рацыяналізацыя, якая дае вялікую эканомію. У Цэмпраекце распрасоўваецца новы праект абсталяваньня камэр, але невядома калі ён будзе скончаны.

Завод ня можа быць пушчаны без абсталяваньня яго вадаправодам, каналізацыяй і апальнай і вэнтыляцыйнай сыстэмамі. Каб правесьці гэтыя работы, неабходны трубы—газавыя, чыгунныя і ганчарныя з неабходнымі часткамі—усяго каля 340 тон.

Завод павінен быць забясьпечаны спэцыяльным пажарным вадаправодам, бо бяз яго абсталяваньня пажарная ахова не дапусьціць пуску заводу. Гэта зноў патрабуе труб.

Наогул, як відаць, трубы—гэта вузкае месца будаўніцтва заводу. Трубы—гэта артэрыі заводу і бяз іх немагчыма яго існаваньне. Трубы павінны быць адшуканы і даны заводу, каб пусьціць яго да тэрміну.

Становішча з электрастанцыяй не дрэннае. Электрастанцыя ў асноўным закончана і гатова да пуску. З найбольш адсталага вучастку яна высунулася на першае месца.

Вытворчыя карпусы, хоць і зданы даўно пад мантаж, але яны дагэтуль ня поўнасьцю гатовы. Найбольшым прабелам зьяўляецца ня поўная гатоўнасьць сьвятлавой паверхні заводу: ёсьць гатовых аконных пераплётаў каля 80 проц.; астатнія—20 пр. не гатовы і вядома, што яны і ня робяцца зусім. Работу вядзе Гомельская будкантора Белбудаб'яднаньня і, як відаць, вядзе ня дрэнна.

Фонды на матар'ялы для пуску заводу павінны быць атрыманы на працягу мая і чэрвеня, каб была забясьпечана магчымасьць пуску заводу да зноў вызначанага тэрміну—1 жніўня.

Цэмснабзбыту неабходна перамяніць адносіны да будаўніцтва цэмантнага волата, прыняўшы пад увагу тую акалічнасьць, што з пускам яго першай чаргі, будаўніцтва БССР можа разьвівацца за кошт уласных рэсурсаў, у даным выпадку цэмэнту, ня ўжываючы ўрэзкі саюзных рэсурсаў.

Вылучэньне фондаў для Крычаўскага цэмантнага—вось асноўныя задача Цэмснабзбыту.

Усяму калектыву будоўлі і партарганізацыі ў прыватнасьці, адміністрацыі, рабочым і тэхпэрсаналу неабходна перабудаваць работу на аснове гаспадарчага разьліку, які яшчэ не заваяваў сабе месца на будаўніцтве Крычаўскага волата, разгортваючы далей сацспаборніцтва і ўдарніцтва з тым, каб Крычаўскі цэмантны быў пушчаны ў тэрмін.

Кулькін.

РАДЫЕГРАМА:

Усім раённым і гарадзкім аддзелам асьветы

23 мая школы замест вучэбных заняткаў уключаюцца ў правядзеньне 10 годзьдзя піянэрарганізацыі.

Заг. школьнага сэктару НКА АКУЛІК.

Новы старшыня Цэнтральнага бюро сэкцыі навуковых працаўнікоў БССР

На сваім паседжаньні ад 19 мая г. г. Цэнтральнае Бюро Сэкцыі Навуковых Працаўнікоў БССР вызваліла ад абавязкаў старшыні ЦБ т. Гаршэльмана у сувязі з пераходам яго на іншую працу.

У склад ЦБ уведзены член Цэнтральнага Савету СНП акадэмік т. Рыулін Е. І., які абраны старшынёю ЦБ СНП. Гэта пастанова будзе ўнесена на канчатковае зацьверджаньне бліжэйшай сэсіі Цэнтральнага Савету Сэкцыі Навуковых Працаўнікоў.

ЦБ СНП БССР

ПАПРАЎКА.

У № 109 ад 18 мая газэты «Савецкая Беларусь» на 4 старонцы ў пастанове Камісіі выкананьня пры СНК БССР пра становішча работ па вырабу бульбянага камбайну у п. 6 у першым радку замест «ЦК КП(б)Б» трэба чытаць—«ЦКК КП(б)Б».

Пра ход лесасплаву

Пастанова Камісіі Выкананьня пры СНК БССР

Выслухаўшы даклады Лесбелу тав. Шапіра Бярэзіна-Дняпроўскай Сплаўной канторы тав. Хвашча, лесасэкцыі Белкапсаюзу тав. Ігнатовіча і садаклад НК РСІ тав. Краўчанка, Камісія выкананьня пры СНК БССР лічыць устаноўленым, што Лесбел, Белкапсаюз і адпаведныя сплаўныя канторы, а таксама цэнтральнае праўленьне і мясцовыя арганізацыі саюзу лесдрэўрабочых не перабудавалі сваю работу ў кірунку поўнай рэалізацыі пастаноў СНК БССР за 9 красавіка 1932 г. і ЦК КП(б)Б за 9 красавіка 1932 г. аб падрыхтоўцы да сплаву ў навігацыю 1932 г., у выніку чаго не наладжана канкрэтнае апэрацыйнае тэхнічнае кіраваньне нізавымі вытворчымі зьвеньнямі і не забясьпечана выкананьне да 1 ліпеня 75 проц. агульнага аб'ёму лесасплаву і скончэньне яго цалкам да 15 кастрычніка 1932 г.; на 20 красавіка падвезена да прыстаняй строю 74,4 проц., дроў 88 проц., гадавога пляну, навярбована рабочай сілы 93 проц. патрэбнасьці, зьвязана 23,5 пр. і пушчана ў сплаў 12,2 проц. ад падвезенай да прыстаняй драўніны.

Камісія выкананьня пры СНК БССР таксама ўстанаўляе, што раённыя выканаўчыя камітэты, гарадзкія і раённыя прафсаветы, раённыя камітэты ЛКСМБ, нізавы і раённы друк не арганізавалі дапамогі сплаўным вучасткам па вярбоўцы рабочай сілы і пераводу сплаўшчыкаў на брыгадны мэтад работы, а сплаўным сэктарам трэсту Лесбел ня ўжыты дастатковыя захады да мэханізацыі і рацыяналізацыі сплаву і выгрузкі драўніны, да забясьпечаньня ў гэтым годзе росту прадукцыйнасьці працы на 20 проц., ня робіцца адпаведнае сартаваньне лесаматар'ялаў пры скатцы і вязцы драўніны і зьмешваюцца экспартныя асартымэнты з унутранымі пры малявым сплаве.

Камісія выкананьня пры СНК БССР пастанаўляе:

1. Абавязаць Лесбел, пад адказнасьць начальніка сплаву тав. Казіміровіча:

а) на працягу пяці дзён скончыць складаньне прамфінпляну, каляндарных плянаў сплаву і пляну рацыяналізацыі і давесьці іх да сплаўных кантор вучасткаў і рабочых брыгад;

б) перавесьці сплаўныя вучасткі і маторны флёт на гаспадарчы разьлік і забясьпечаньне—забясьпечаньне прадукцыйнасьці працы па лесасплаву на 20 проц. у параўнаньні з мінулым годам;

в) да 1 ліпеня 1932 г. скончыць сплаў усёй падвезенай на 20 красавіка да румаў драўніны і забясьпечыць выкананьне ўсяго гадавога пляну сплаву да 15 кастрычніка 1932 г.;

г) перабудаваць работу сплаўнога апарату ў кірунку рашучага ўзьняцьця працоўнай дысцыпліны і адказнасьці работнікаў за добраякаснае і сваечасовае выкананьне даручанай работы, разгарнуўшы сацыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва сплаўшчыкаў, практыкуючы прэміяваньне лепшых ударнікаў сплаву;

д) перавесьці на брыгадны мэтад працы ўсе віды работ на сплаве праз поўную расстаноўку рабочых па кваліфікацыі і правядзеньне разьліку выключна па каэфіцыентах, вядучы рашучую барацьбу з кансэрватызмам у гэтай справе, які наглядаецца сярод адміністрацыйна-тэхнічнага пэрсаналу сплаўных кантор;

е) абавязкова рабіць сартаваньне сплаўной драўніны паводле заключаных дагавораў з спажыўцамі;

ж) на працягу 5 дзён скончыць рамонт маторнага флёту і накіраваць яго на месцы работы паводле пляну;

з) на працягу 5 дзён наладзіць дакладны апэрацыйны падлік падвезенай і прынятай ад леспрамгасаў драўніны і праведзеных работ па сплаву; на працягу дэкады скончыць складаньне каштарысу і пляну на аб'екты будаўніцтва, якое праводзіцца, не пазьней 25 жніўня павялічыць эфэктыўнасьць малявога сплаву.

2. Абавязаць Лесбел, пад адказнасьць загадчыка сэктару сплаву тав. Луцкага:

а) на працягу дэкады праверыць выкананьне заключаных дагавораў са сплаўшчыкамі, разгарнуўшы вакол гэтага масавую растлумачальную работу;

б) на працягу 5 дзён удакладніць патрэбнасьць рабочай сілы для сплаву, завесьці дакладны ўлік завербаванай і пачаўшай працу рабочай сілы і ахапіць яе брыгаднымі мэтадамі працы;

в) прасачыць за тым, каб вярбоўка для лесасплаву калгасьнікаў праводзілася выключна на падставе заключаных дагавораў з кіраўніцтвам калгасаў.

3. Прапанаваць раённым выканаўчым камітэтам ўзяць пад няўхільны нагляд ход лесасплаву і ўжыць практычныя мерапрыемствы, якія забясьпечваюць пасьпяховае яго выкананьне.

4. За няўжываньне захадаў да своечасовага скончэньня рамонту маторнага флёту, складаньня прамфінпляну і календарных плянаў сплаву і пляну рацыяналізацыі, неналаджанасьці апэрацыйнага ўліку па сплаву і слабае кіраваньне сплаўнымі канторамі і вучасткамі, начальніку сэктару сплаву Лесбелу тав. Казіміровічу абвясьціць вымову.

Паказаць кіраўніку трэсту Лесбел тав. Шапіра, што дырэктывы ўраду БССР, якія былі дадзены ў мінулым годзе аб пашырэньні работ па мэханізацыі і правядзеньні рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў, недастаткова ўлічаны пры складаньні пляну лесасплаву на 1932 у. і слаба ажыцьцяўляюцца.

5. За няўжываньне захадаў да бесперабойнага забясьпечаньня сплаўшчыкаў харчамі ў Лепельскім, Сурасскім, Бярэзінскім і іншых вучастках і дрэнную пастаноўку грамадзкага харчаваньня на лесасплаве загадчыку лесасэкцыі Белкапсаюзу тав. Ігнатовічу паставіць на від.

Прапанаваць лесасэкцыі Белкапсаюзу на працягу 5 дзён завесьці дакладны ўлік паступленьня і выдаткаваньня прадуктаў харчаваньня і прамысловых тавараў і ўстанавіць суровы кантроль за тым, каб прадукты выдаваліся толькі на фактычную наяўнасьць рабочых сплаўшчыкаў і ў межах вызначаных норм.

Папярэдзіць тав. Ігнатовіча, што калі на працягу дэкады ня будуць зьліквідаваны ненармальнасьці, якія ёсьць на месцах, у справе снабжэньня лесасплаву, ён будзе прыцягнуты да больш суровай адказнасьці.

6. Даручыць Народнаму камісарыяту аховы здароўя неадкладна ўжыць захады да поўнага забясьпечаньня мэдычнай дапамогай рабочых сплаўшчыкаў.

7. Зьвярнуць увагу ЦСПСБ на нездавальняючую работу саюзу [illegible]шчыкаў і ўдзелу прафсаюзных арганізацый у працы па рацыяналізацыі і [illegible] дрэўрабочых па абслугоўваньні [illegible] мэханізацыі сплаву.

Прасіць ЦСПСБ даць тэрміновае паказаньне адпаведным прафсаюзным арганізацыям аб больш энэргічным разгортваньні грамадзкай палітвыхаваўчай і культмасавай работы сярод сплаўшчыкаў.

Нам. Старшыні Камісіі Выкананьня пры СНК БССР А. Калкін.

Сакратар Камісіі Выкананьня пры СНК БССР Я. Эль[illegible]

10 мая 1932 г. г. Менск.

Усім культпропам РК КП(б)Б, партарганізацыям НДУ і ўсім мясцовым СНП БССР

У мэтах падрыхтоўкі да складаньня другой пяцігодкі па навуцы, 2[illegible] склікаецца Усебеларуская канфэрэнцыя па складаньню другой пяцігод[illegible] навукова-дасьледчай работы. Гэтая канфэрэнцыя мае вялізарнейшае [illegible]нае і практычнае значэньне ў справе разгортваньне нацыянальна-[illegible]нага будаўніцтва, у справе мабілізацыі навукі на службу соцыяліс[illegible] будаўніцтву.

Культпропы РК, партыйныя арганізацыі навукова-дасьледчых уста[illegible] мясцовыя сэкцыі навуковых працаўнікоў павінны забясьпечыць нале[illegible] падрыхтоўку і шырокі ўдзел у канфэрэнцыі лепшых прадстаўнікоў [illegible] і тэхнікі і навуковай грамадзкасьці.

Культпроп ЦК КП(б)Б ЗАЛАТУХІН

ЦБ СНП БССР ГЕРШЭЛЬМАН

Шкодная кніжка

К. І. Вардомскі. „Як падвысіць ўдойнасьць каровы"

1. Кніжка ні ў якай меры не адбівае перавагі буйнай сацыялістычнай гаспадаркі перад аднаасобнай у пытаньнях уздыму прадукцыйнасьці каровы.

2. У пытаньні разьвядзеньня маладняка аўтар ня толькі ня ставіць пытаньня аб пашыраным сацыялістычным адстанаўленьні стада, але ўносіць палітычную блытаніну, (якая ідзе на карысьць клясавым ворагам.

3. У разьдзеле мэтызацыі буйнай рагатай жывёлы, на стар. 9, 10 і 11 пытаньне мэтызацыі не пастаўлена, як цэнтральная задача максымальнага ўзьняцьця прадукцыйнасьці буйнай рагатай жывёлы, наадварот выказваюцца перасьцярогі.

4. У разьдзеле правядзеньня злучкі, на стар. 13, зусім не растлумачаны ні для актыву, ні для масавага чытача прычыны, якія даюць магчымасьць разьвівацца палавой сьпеласьці культурнай каровы раней, чым някультурнай.

5 У разьдзеле аб выпойваньні [illegible]лят, на стар. 4 прапануецца [illegible] катэгарычнасьцю выкарыстаньне [illegible]тага і няззьнятага малака і не д[illegible] ніякіх парад адносна выкарыст[illegible] іншых відаў кармоў.

6. У пытаньні дагляду за ма[illegible]ком, за быкамі, каровамі і [illegible] апошніх нічога ня сказана [illegible] правільнай арганізацыі працы, як[illegible]ку, які паляпшае гэтую галіну [illegible]даркі і падвышае прадукцыйнас[illegible]

7. У разьдзеле кармленьня, на [illegible] 16—19, у зьмешчаных табліцах [illegible] на ніякага тлумачэньня, чаму ў [illegible]яд малочнасьці карова атрымлівае [illegible]моў у кілёграмах менш, чым ў [illegible]стойны пэрыяд. Гэта наводзіць [illegible]ча на думку, што карова ма[illegible] можа даваць малако пры зьмен[illegible] дачы ёй корму.

Кніжка зьяўляецца шкоднай [illegible] было-б больш мэтазгодна, каб [illegible] неадкладна здаць у макулатуру.

Масюко[illegible]

Хто сарваў „тэхнічны бой"

Праўленьне клюбу мэталістаў ўзяло на сябе ініцыятыву па арганізацыі тэхнічнага бою паміж заводамі імя Варашылава і Камунар. Правядзеньне гэтай прапановы павінна было даць значны зрух у справе выкананьня дырэктывы XVII канфэрэнцыі УсеКП(б) аб разгортваньні тэхнічнай прапаганды і, у прыватнасьці, паляпшэньне працы тэхнічных гурткоў, а таксама падвесьці папярэднія вынікі барацьбы за ўладаньне тэхнікай.

Каштоўная ініцыятыва была адразу падхоплена рабочымі і ІТР абодвых заводаў. Пры клюбе быў арганізаваны штаб. Ён распрацаваў тэматыку і тэхніку правядзеньня бою і даручыў бюро ІТР распрацаваць спэцыяльныя пытаньні.

З таго часу прайшло два месяцы. На бой пасьпелі забыцца ўсе, у тым ліку і штаб. Бюро ІТР заводу «Камунар» распрацавала частку запытаньнікаў і на гэтым скончыла [illegible] ІТР заводу імя Варашылава зусім [illegible]мовіліся ад правядзеньня тэхнічнага бою, апраўдваючыся сваёй перагрузнасьцю працай.

У выніку каштоўнейшая ініцыятыва клюбу мэталістаў знаходзіцца [illegible] пагрозай поўнага зрыву. Г. п—ны.

АПАВЯШЧЭНЬНЕ

22-V-32 г. а 17-й гадзіне ў [illegible]каньні Менскага Дзяржаўнага Тэа[illegible] адбудзецца паседжаньне Калегіі Н[illegible] Асьветы па пытаньню зацьвердж[illegible]ня праекту пабудовы ў г. Менс[illegible] тэатру.

Прысутнасьць В-прадстаўнікоў—[illegible]вязкова і без спазьненьня.

Сэкрэтар Калегіі Абрамав.

Адказны рэдактар П. ШАСТАКОЎ

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА" Каса з 1 г. дня	ЗВУКАВЫ мастацкі фільм ЗЛАТЫЯ ГОРЫ
КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ" Каса ад 12 гадз.	КВАРТАЛЫ ПРАДМЕСЬЦЯ
КІНО „ПРАЛЕТАРЫ"	Замежны фільм ДЗЕЛАВЫ ЧАЛАВЕК

Дырэкцыя Горацкага Рабочага Факультэту імя Галадзеда

АБВЯШЧАЕ НАБОР

студэнтаў НА ДЗЁННЫ РАБФАК у ліку 250 чал.: на 1-ы курс 210 чал. і на 2-гі курс 40 чал.

Студэнты забясьпечваюцца інтэрнатамі і пэнсіяй—40 руб. Заявы прымаюцца з 15-га мая па 15-га жніўня 1932 г.

Да заяў далучаюцца наступныя дакуманты, пералічаныя ў правілах прыёму, якія разасланы ўсім РВК, РК КП(б)Б, РК ЛКСМ і райпрафсаветам. Камандыроўкі РК КП(б)Б, РК ЛКСМ, райкалгассаюзаў і райпрафсаветаў.

ДЫРЭКЦЫЯ

Кіраўніцтва зялёнымі насаджэньнямі гораду Менску

ПРАПАНУЕ

ўсім жактам, установам і прыватным асобам, маючым сады

ЗАРЭГІСТРАВАЦЬ ІХ У КІРАЎНІЦТВЕ

Рэгістрацыя будзе ўтварацца з 16-га па 30-га мая штодзённа акрамя дзён адпачынку ад 10 да 12 гадз. дню, П. Воля, 2, 2 гі паверх

Ад жактаў і ўстаноў, якія не зарэгіструюць і не заключаць дагавары з кіраўніцтвам, сады будуць адняты

Кір. зялён. насадж. ХАЛАДЗІНСКІ

Аддзяленьне № 1 Белаптэкакіраўніцтва (Менск, Савецкая, 71)

У АПОШНІ РАЗ ПАПЯРЭДЖВАЕ,

што ўстановы, не падаўшыя да гэтага часу заявак на рэактывы для лябараторый на 1933 г., абавязаны прадставіць не пазьней 31 мая 1932 г.

Непрадставіўшыя заяўкі ня будуць уключаны ў плян забясьпечаньня. Заяўкі прадстаўляюцца на спэцыяльных блянках, якія трэба атрымаць у нашых раённых канторах.

Белаптэкакіраўніцтва

Згодна пастановы СНК СССР № 725 ад 15 мая, апублікаванай у „Изв. ВЦИК" ад 18-га мая,

устаноўлен парадак аплаты правознай каштоўнасьці ўсіх грузаў пры адпраўленьні

Аплата ВЫТВАРАЕЦЦА на станцыі адпраўленьня лімітаванымі чэкамі Дзяржбанку, або наяўнымі грашыма.

Паказаная пастанова ўводзіцца ў жыцьцё з 24-га мая г. г., аб чым даводзіцца да ведама ўсіх карыстаючыхся паслугамі транспарту

3-ці эксплёатацыйны раён МББ КРОЛІК

Менск—Саюзтранс ГОРНЫ

Бабруйскі Лесатэхналёгічны Тэхнікум

абвяшчае ЧАРГОВЫ НАБОР СТУДЭНТАЎ НА ПЕРШЫ КУРС

аддзяленьняў. фанэрнага, сталярна-будаўнічага і лесапільнага.

Жадаючыя паступіць павінны падаць заявы на імя прыймовай камісіі тэхнікуму па адрасу: гор. Бабруйск, Савецкая, 76, Лесатэхнікуму, з дадаткам усіх адпаведных дакумантаў, згодна існуючых правіл прыёму, не пазьней 25 жніўня 1932 г., далучаючы пры гэтым паштовых марак на 30 кап.

Заняткі пачнуцца 10 верасьня.

Студэнты на 65 проц. ад агульнага ліку забясьпечваюцца стыпэндыяй у разьмеры 45 руб., а на старэйшых да 60 руб., а таксама інтэрнатам.

Дырэктар тэхнікуму ШТЫЦКО

22 мая г. г. а 7 з пал. гадзіне ўвечары ў Доме Пісьменьніка

адбудзецца ПАСЕДЖАНЬНЕ Ін-ту Літаратуры і Мастацтва БАН

з удзелам пісьменьнікаў, на якім будуць васлуханы наступныя даклады:

„Творчы шлях П. Труса" (Праф. Піотуховіч).

„Акадэмічнае выданьне твораў П. Труса" (тав. Мачульскі).

Запрашаюцца пісьменьнікі, удзельнікі рабочых літгурткоў, асьпіранты, студэнцтва, выкладчыкі літаратуры і ўсе жадаючыя.

ФІЛІЯЛУ „ВЭТСНАБПРОМА" ПАТРЭБНЫ ВЭТФЭЛЬЧАРЫ і ФАРМАЦЭЎТЫ

ПЛАТА ПА ЗГОДЗЕ

ЗАЯВЫ ПАДАВАЦЬ: гор. Ворша, Савецкая, 12 „ВЭТ"

ЗГУБЛЕНЫ:

Вайсковы білет на імя Зарубіна В., выд. Ляднянскім РВК, кв. № 1570—п.

Квіт за № 382 у 3-х экз. на імя Міхайлоўскага Д., выд. Ляднянскім с-с. за карову, кв. № 1517—п.

Сэзонная кніжка на імя Івана Лахмыдэна, выд. Бельскім с-п. кв. № 1570—п.

Квіт на імя Лахмадэна І., выд. Ляднянскім лёназагатоўчым пунктам. кв. № 1570—п.

Ордэр на 50 руб. уклад. на імя Лахмадэна І., выд. Бельскім, с-п., кв. № 1570—п.

Ордэр на ўклад на 50 руб., на імя Н. Лахмадэна, выд. Бельскім с-п., кв. № 1570—п.

Паявая кніжка на імя І. Лахмадэна, выд. Бельскім с-п., № 1570—п.

Вайсковы білет на імя Цітова М., выд. Аддз. Сапроты. № 64 стралк. палка, кв. № 1570—п.

Вайсковы білет на імя Тоўсьцікава А., выд. Ляднянскім ваенкаматам, кв. № 1570—п.

Вайсковы білет на імя Мішчанкава, выд. Аршанскай сап. роты, № дыв., кв. №1570—п.

Пасьведчаньне на імя Шаманкова П., выд. Ляднянскім РВК, кв. № 1570—п.

Вайсковы білет на імя Шаманкова П., выд. 1923 г. Ляднянскім ваенкаматам, кв. № 1570—п.

Дакумант аб здачы валакна на 137 р. на імя калгасу «6-ты зьезду саветаў», выд. Ляднянскім спажыўтаварыствам, кв. № 1570—п.

Квіт № 205 аб здачы жывёлы на імя Піскіжава І., выд. Ляднянскім сельспажыўтаварыствам, кв. № 1570—п.

Пасьведчаньне аб скончэньні Ляднянскай пяцігодкі на імя Кегеля Х., выд. у 1927 г., кв. № 1570—п.

Пасьведчаньне № 597 на імя Гр. Пішчыкіна, выд. Ульскім РВК, кв. № 1570—п.

Конская кніжка, пасьведчаньне на імя Дрэйтэля Б., выд. Гусенскім с-с., Смал. губ., кв. № 1570—п.

Конская кніжка на імя Бабкова М., выд. Дубровенскім РВК, кв. № 1570—п.

Членская кніжка № 1085 на імя Навіцкай Н. П., выд. Ляднянскім сельспажыўтаварыствам, кв. № 1570—п.

Пасьведчаньне аб скончэньні пяцігодкі на імя Піскіжова Е., выд. Ляднянскай школай, кв. № 1570—п.

Членская кніжка № 389, на імя Сарокарэнскага, выд. Ляднянскім сельспажыўтаварыствам, кв. № 1570—п.

Пячаткі Мар. Горок. Блонь—сельпо. Квіт № 1457 п.

Аванс-картка на імя Бемянкова [illegible] З., выд. Бельскім сельспажыўта[illegible]рыствам, Дубровенскага р. [illegible] № 1570—п.

Пэнсіянэрная кніжка на імя Кос[illegible] М. С., выд. Пухавіцкай с[illegible] кв. № 1570—п.

Пашпарт на імя Кірылава К. В., [illegible] Бельскім с-с., кв. № 1573—п.

Вайсковая кніжка Антоненка М. [illegible] выд. Кзменскім сельсаветам Ельск[illegible] раёну. Квіт № 1440 п.

Членскі білет Шуцко В., выд. [illegible] зам працэямлі і лесу. Квіт № 144[illegible]

Членская кніжка Мацюшэнка [illegible] Квіт № 1442 п.

Вайсковая кніжка Швэбэ П. Л., выд. Караліскім райваенкаматам. К[illegible] № 1444 п.

Чырвонаармейская кніжка Пет[illegible]віча І. І., выд № кав. белар. [illegible] Квіт № 1445 п.

Прафсаюзны білет Астапевіча С. [illegible] і камсамольскі білет. Квіт № 144[illegible]

Даведка аб сацыяльным станов[illegible] Верскага П., выд. Макаравіцкім [illegible] саветам. Квіт № 1447 п.

Вайсковы білет Коршава І., вы[illegible] Журавіцкім райваенкаматам. [illegible] № 1448 п.

Камсамольскі білет Кашыцкага [illegible] П., выд. Рагачэўскай арганізацыі [illegible] КСМ. пасьведчаньне аб [illegible] харчаваньня МЦРК, выд. Менск[illegible] лом пайшчыкаў: даведка, выд. калгас[illegible] «Новае жыцьцё» аб тым, што ён зь[illegible]ляецца членам калгасу; даведка [illegible] сацыяльным становішчы. [illegible] № 1449 п.

Конская картка Клінкінарта П. [illegible] выд. Ельскім РВК. Квіт № 1450 п.

Конская картка Герасіменка М. [illegible] выд. Санікаўскім сельсаветам, Ельск[illegible]га раёну. Квіт № 1451 п.

Пасьведчаньне аб скончэньні [illegible] курсу Санюкоўскай ШКМ, Будзі[illegible] М. Квіт № 1452 п.

Членская кніжка Гарбача З. [illegible] Бярэзінскім райспажыўсаюзам. [illegible] № 1455 п.

Вайсковы білет Рагазенка М. С. [illegible] Квіт № 1456 п.

Паявая кніжка Раньк[illegible] М., выд. Мухаедаўскім спажыўтаварыствам. Квіт № 1458 п.

Вайсковы білет 1258 вэрадж. 1897 г. Дворака М. А. Квіт 14 27 п.

Упаўнаважаны Галоўлітбелу А. № 53

Друкарня імя Сталіна.